

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально–науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

_____
(підпис)

Олег ШЕРЕМЕТ
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2025 р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

Лада ШІРІНЯН
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

(код і назва спеціальності)

освітньо–професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: **Застосування вітчизняних і зарубіжних методик аналізу фінансового стану в управлінні фінансами підприємства**

Виконав: здобувач 2 курсу, групи 2-9М

_____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

Жила Олексій Павлович

_____
(підпис)

Керівник: Роганова Ганна Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____
(підпис)

Рецензент _____
(ім'я та прізвище)

_____
(підпис)

Я, як здобувач (ка) Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавав (ла) і не одержував (ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач (ка) _____
(підпис)

Київ – 2025 р.

ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках, табл. 2.7. Вертикальний аналіз пасивів ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках, табл. 2.8. Зведені показники оцінки майнового стану ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках, табл. 2.9. Оцінка ймовірності банкрутства ПрАТ «Оболонь» за дискримінантними моделями, табл. 3.1. Прогноз грошових потоків інвестиційного проєкту модернізації виробництва ПрАТ «Оболонь».

6. Консультанти розділів проєкту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Роганова Г.О.		
II	Роганова Г.О.		
III	Роганова Г.О.		

7. Дата видачі завдання 05 вересня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проєкту (роботи)	Строк виконання етапів проєкту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви і узгодження плану кваліфікаційної роботи з керівником	до 02.09.2025	
2	Робота над 1–м розділом та перевірка керівником	до 30.09.2025	
3	Робота над 2–м розділом та перевірка керівником	до 21.10.2025	
4	Робота над 3–м розділом та перевірка керівником	до 18.11.2025	
5	Оформлення роботи і подання керівникові для проходження попереднього захисту	до 25.11.2025	
6	Попередній захист	27.11.2025	
7	Подання кваліфікаційної роботи з підтвердження керівника на перевірку академічного плагіату.	02.12.2025	
8	Доопрацювання кваліфікаційної роботи після попереднього захисту та перевірки на плагіат, узгодження змісту доповіді та презентації з керівником, отримання відзивів на роботу	09.12.2025	
9	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	15.12.2025	

Здобувач

(підпис)

Жила О.П.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Роганова Г.О.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Жила О. П. «Застосування вітчизняних і зарубіжних методик аналізу фінансового стану в управлінні фінансами підприємства»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Національний університет харчових технологій, Київ, 2025.

Кваліфікаційна робота присвячена розв'язанню теоретичних, методичних та практичних проблем Застосування вітчизняних і зарубіжних методик аналізу фінансового стану в управлінні фінансами підприємства.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаної літератури і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано завдання дослідження.

У першому розділі розкрито сутність фінансового стану підприємства, основні методики, підходи щодо оцінки фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Другий розділ присвячено аналізу фінансово-економічної діяльності ПрАТ «ОБОЛОНЬ» та оцінці її фінансового стану.

У третьому розділі обґрунтовано напрями розвитку стратегічного фінансового управління підприємства.

Ключові слова: фінансовий стан підприємства, аналіз фінансових показників, фінансовий аналіз, платоспроможність, фінансова стійкість, методики оцінки фінансів.

SUMMARY

Zhyla O. «Application of Domestic and Foreign Methods for Analyzing the Financial Condition in Enterprise Financial Management»

Master's work for obtaining Master's degree in specialty 072 Financial, Banking and Insurance. National University of Food Technologies, Kyiv, 2025.

The master's work is devoted to solving theoretical, methodological, and practical problems related to the application of domestic and foreign methods for analyzing the financial condition in enterprise financial management.

The work consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of used literature and applications.

The introduction substantiates the relevance of the topic and formulates the research task..

The first chapter reveals the essence of the financial condition of an enterprise and presents the main methods and approaches to assessing its financial stability and solvency.

The second chapter is devoted to the analysis of the financial and economic activities of PJSC «OBOLON» and the assessment of its financial condition.

The third chapter substantiates the directions for the development of strategic financial management of the enterprise.

Key words: financial condition of the enterprise, analysis of financial indicators, financial analysis, solvency, financial stability, methods of financial assessment.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1. Сутність фінансового стану та його роль в управлінні підприємством.....	8
1.2. Основні методики вітчизняного аналізу фінансового стану.....	19
1.3. Зарубіжні підходи до оцінки фінансової стійкості та платоспроможності.....	27
Висновки до розділу 1	35
РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ»	37
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства.....	37
2.2. Аналіз фінансового стану на основі вітчизняних методик.....	56
2.3. Діагностика фінансового стану на основі зарубіжних методик.....	65
Висновки до розділу 2	72
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА	74
3.1. Оцінка ключових напрямів удосконалення фінансової політики підприємства.....	74
3.2. Формування стратегічних заходів щодо зміцнення фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь».....	79
3.3. Прогнозування результатів впровадження запропонованих управлінських рішень.....	82
3.4. Вдосконалення методики аналізу фінансового стану підприємства.....	85
Висновки до розділу 3	89
ВИСНОВКИ	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	94
ДОДАТКИ	98

ВСТУП

Сучасні умови функціонування підприємств в Україні характеризуються високою нестабільністю економічного середовища, структурними дисбалансами та посиленням конкурентного тиску як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках. Для виробничих компаній, що мають значний обсяг капіталу, довгий операційний цикл та високу ресурсомісткість, особливої ваги набуває питання забезпечення стійкого фінансового стану та здатності адаптуватися до динамічних змін кон'юнктури.

Актуальність теми зумовлена тим, що саме фінансовий стан відображає результативність бізнес-процесів. Використання лише традиційних методик оцінки фінансового стану не дозволяє повною мірою врахувати ризики зовнішнього середовища, структурні зміни в капіталі та динаміку операційного циклу. Тому важливим стає поєднання вітчизняних методик із зарубіжними моделями діагностики, що забезпечує комплексне бачення фінансової стійкості та перспектив розвитку.

Ступінь наукової розробленості проблеми є достатньо значним. Питання сутності та методології аналізу фінансового стану розкрито у працях вітчизняних і зарубіжних науковців, серед яких слід відзначити дослідження Е. Альтмана[15], В. Бівера[33], Ю. Брігхема[40], А. Дамодарана[41], М. Ерхардта[40], Р. Каплана[36], Д. Нортон[36], Р. Таффлера[16] та інші. Нагромаджений науковий доробок формує концептуальну основу для оцінки фінансової стійкості, проте більшість підходів потребує адаптації до умов українського економічного середовища. Сучасні дослідження акцентують увагу на необхідності інтегрованого аналізу, що поєднує показники ліквідності, рентабельності, ділової активності та ризику неплатоспроможності.

Метою даної роботи є теоретичне обґрунтування та практичний аналіз фінансового стану ПрАТ «Оболонь» із використанням сучасних методик

діагностики та розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства.

Для досягнення поставленої мети визначено наступні завдання:

- розкрити сутність фінансового стану підприємства та визначити його роль у системі управління бізнесом;
- проаналізувати основні вітчизняні методики оцінювання фінансового стану підприємства та визначити їх інформаційну базу й аналітичні можливості;
- дослідити зарубіжні підходи до оцінки фінансової стійкості та платоспроможності підприємства на основі моделей Альтмана, Таффлера, Спрінгейта та коефіцієнтного підходу Бівера;
- надати організаційно-економічну характеристику ПрАТ «Оболонь» та визначити основні фактори формування його фінансового стану в сучасних умовах;
- здійснити оцінку фінансового стану ПрАТ «Оболонь» на основі вітчизняних методик аналізу, включаючи горизонтальний і вертикальний аналіз активів та пасивів, а також розрахунок показників ліквідності, рентабельності, ділової активності й структури капіталу;
- провести діагностику фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь» із використанням міжнародних моделей прогнозування ризику неплатоспроможності (Z-score Альтмана, модель Таффлера, модель Спрінгейта, коефіцієнт Бівера);
- визначити ключові проблеми та тенденції у формуванні фінансового стану ПрАТ «Оболонь» на основі отриманих аналітичних результатів;
- сформувати стратегічні напрями підвищення фінансової стійкості підприємства, обґрунтувати ефективність можливих управлінських рішень та розробити заходи з удосконалення фінансової політики;
- провести прогнозування очікуваних результатів від впровадження запропонованих заходів і визначити їх вплив на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства у середньостроковій перспективі;

- вдосконалити методику аналізу фінансового стану підприємства шляхом інтеграції вітчизняних та зарубіжних інструментів оцінки та впровадження сучасних підходів до діагностики фінансових ризиків.

Об'єктом дослідження є фінансовий стан ПрАТ «Оболонь» як комплексна характеристика ефективності діяльності підприємства та його платоспроможності.

Предметом дослідження виступають методи та інструменти аналізу й управління фінансовим станом підприємства, а також механізми підвищення ефективності використання фінансових ресурсів.

Методологічною основою дослідження є системний підхід до оцінки фінансового стану підприємства. У роботі застосовано методи фінансового аналізу (горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний), економіко-математичні методи, прийоми порівняльного аналізу, методи статистичного групування, а також методи прогнозування та діагностики ризику неплатоспроможності (Altman Z-score, T-score Таффлера, Beaver Ratio).

Інформаційну базу дослідження становлять фінансова звітність ПрАТ «Оболонь» за 2021–2024 роки, офіційні статистичні дані, наукові праці вітчизняних і зарубіжних авторів, матеріали періодичних видань та аналітичних звітів.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості їх використання для вдосконалення фінансової політики підприємства, оптимізації структури капіталу, формування стратегії управління оборотним капіталом і впровадження моделі ранньої діагностики ризиків фінансової нестабільності.

Таким чином, представлена робота спрямована на комплексне дослідження фінансового стану ПрАТ «Оболонь», виявлення ключових факторів, що визначають його динаміку, та обґрунтування управлінських рішень, спрямованих на підвищення економічної ефективності та стійкості підприємства у сучасних умовах господарювання.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність фінансового стану та його роль в управлінні підприємством

Фінансовий стан підприємства – це комплексна інтегральна характеристика, що відображає рівень збалансованості, ефективності та стійкості фінансової діяльності суб'єкта господарювання. Він відображає не лише результативність операційних процесів, але й якість фінансового менеджменту, спроможність підприємства забезпечувати свій розвиток, адаптуватися до змін зовнішнього середовища та додержуватися фінансової рівноваги у коротко- та довгостроковій перспективах.

У сучасній економічній науці відсутнє єдине універсальне трактування фінансового стану, що свідчить про багатовимірність та складність цієї категорії. На думку О. Бланка, фінансовий стан – це «система показників, що характеризують стан капіталу, його розміщення та ефективність використання, а також спроможність підприємства забезпечувати безперервність виробничої діяльності» [1, с. 142]. Е. Хелферт у своїй відомій праці стверджує, що фінансовий стан – це «інформаційний портрет підприємства, який дає змогу оцінити його здатність генерувати вартість і підтримувати економічну рівновагу» [2]. За визначенням Ф. Фабоцці, фінансовий стан є результатом «взаємодії трьох ключових елементів – ліквідності, рентабельності та ступеня фінансового ризику» [3].

Сутність фінансового стану підприємства розкривається через систему взаємопов'язаних характеристик, кожна з яких відображає окремі аспекти фінансової рівноваги, ефективності та стійкості суб'єкта господарювання. Як зазначав П. Самуельсон, «стан фінансів підприємства є концентрованим

відображенням усіх процесів, що відбуваються в системі управління» [4]. Насамперед фінансовий стан визначається структурою та динамікою капіталу – співвідношенням власних і позикових ресурсів, їх раціональним розміщенням та постійною зміною під впливом ринкових та управлінських рішень. На думку Дж. Ван Хорна, «грамотно побудована структура капіталу є передумовою оптимізації фінансової рівноваги підприємства» [5]. Оптимальна структура капіталу забезпечує гнучкість фінансової політики, мінімізує вартість залучення ресурсів і впливає на рівень фінансового ризику. Якщо частка власного капіталу є достатньо високою, підприємство отримує більшу автономію, зменшує залежність від кредиторів і підвищує свою інвестиційну привабливість; надмірна ж залежність від позикових коштів може призвести до зростання відсоткових витрат і погіршення ліквідності. Як підкреслював Ф. Модільяні, «надмірне боргове навантаження неминуче підвищує вразливість підприємства до фінансових шоків» [6].

Важливою складовою сутності фінансового стану є ліквідність і платоспроможність – здатність підприємства своєчасно та повністю виконувати свої короткострокові зобов'язання. Ці показники визначають рівновагу між наявними оборотними активами та обсягом поточних боргів. Висока ліквідність означає достатність грошових ресурсів для фінансування операційних витрат, що забезпечує стабільність поточної діяльності та довіру контрагентів. Водночас надмірна ліквідність може свідчити про нераціональне використання ресурсів, зокрема про неефективну політику управління запасами чи дебіторською заборгованістю. На думку Е. Нікбахта, «ліквідність – це перший індикатор фінансового здоров'я, який реагує на найменші зміни економічного середовища» [7].

Не менш значущою характеристикою є фінансова стійкість, що відображає збалансованість джерел фінансування та здатність підприємства протистояти несприятливим зовнішнім впливам. Фінансово стійке підприємство має достатній запас міцності для покриття ризиків, забезпечення безперервності виробничого процесу та реалізації стратегічних рішень навіть

за умов економічної турбулентності. У цьому контексті Л. Лігоненко зазначає: «фінансова стійкість – це не просто стабільність, а здатність підприємства зберігати свою ефективність в умовах кризи» [8, с. 95]. Рівень фінансової стійкості формується під впливом структури капіталу, політики формування резервів, диверсифікації діяльності та здатності підприємства акумулювати внутрішні фінансові ресурси.

Ще однією важливою складовою сутності фінансового стану є ділова активність, яка характеризує інтенсивність обігу активів, швидкість трансформації вкладених ресурсів у готову продукцію та отриманий прибуток. Ділова активність свідчить про ефективність операційного циклу, рівень організації виробництва, конкурентоспроможність продукції та здатність підприємства швидко реагувати на зміни ринкової кон'юнктури. Як зазначав А. Поддєрьогін, «висока оборотність активів є однією з головних ознак ефективного фінансового менеджменту» [9, с. 125]. Високі показники оборотності активів вказують на ефективне використання капіталу, тоді як повільний оборот може бути симптомом операційних або управлінських проблем.

Сутність фінансового стану значною мірою визначається і таким показником, як рентабельність та формування прибутку, адже вони відображають кінцеву результативність господарської діяльності. Рентабельність характеризує ефективність використання всіх видів ресурсів – трудових, матеріальних, фінансових – і демонструє здатність підприємства генерувати додану вартість. Як наголошував П. Друкер, «прибуток – це не мета бізнесу, а умова його існування, показник його життєздатності» [10]. Високий рівень прибутковості підвищує можливості щодо інвестицій, розширення ринків, модернізації виробництва та формування резервів. Натомість низька рентабельність обмежує потенціал зростання, ускладнює доступ до зовнішнього фінансування й може призвести до зниження конкурентоспроможності.

Окремо варто виділити інвестиційний потенціал і здатність до розвитку, що є стратегічними складовими фінансового стану. Інвестиційний потенціал відображає можливість підприємства здійснювати інноваційні та модернізаційні проекти, оновлювати основні засоби, впроваджувати нові технології та забезпечувати підвищення продуктивності праці. На думку Ф. Фабоцці, «інвестиційний потенціал є ключовим фактором стратегічної стійкості компанії та її довгострокової конкурентоспроможності» [11]. Здатність до розвитку формується на основі стабільних фінансових потоків, ефективного управління капіталом, стратегічної орієнтації на довгострокове зростання та оптимального співвідношення ризику і доходності інвестиційних рішень.

Усі перелічені характеристики тісно взаємопов'язані, формуючи цілісну систему, що визначає фінансовий стан підприємства як комплексний результат взаємодії внутрішніх ресурсів та зовнішніх умов. Ключовою рисою фінансового стану є його динамічність: він постійно змінюється під впливом управлінських рішень, стану ринкового середовища, коливань попиту, фінансової політики держави та глобальних економічних тенденцій. Як зазначає І. Бланк, «фінансовий стан – це динамічна характеристика, що формується на основі постійної взаємодії фінансових потоків, стратегічних цілей підприємства та макроекономічного середовища» [1, с. 144]. Саме тому для ефективного управління підприємство повинно не лише оцінювати поточний стан своїх фінансів, але й здійснювати постійний моніторинг, прогнозування та адаптацію фінансової стратегії відповідно до змін зовнішніх умов.

Узагальнюючи, фінансовий стан можна визначити як багатовимірну, взаємозалежну та динамічну характеристику, що поєднує поточну ефективність, стійкість і перспективи розвитку підприємства, забезпечуючи основу для прийняття обґрунтованих стратегічних і тактичних управлінських рішень.

Роль фінансового стану в системі управління підприємством є ключовою, оскільки саме фінансова складова визначає можливість реалізації стратегічних, тактичних і оперативних рішень. Фінансовий стан виступає фундаментом прийняття управлінських рішень, оскільки синтезує в собі результати всіх напрямів діяльності – виробничого, інвестиційного, збутового, інноваційного та кадрового. Як підкреслює П. Друкер, «жодне управлінське рішення не може вважатися ефективним, якщо воно не спирається на фінансовий аналіз та прогноз» [10]. Саме тому підприємства, які мають стабільний, передбачуваний та збалансований фінансовий стан, набувають здатності функціонувати не лише в умовах ринкової рівноваги, але й в умовах високої турбулентності.

Важливо, що фінансовий стан є базою для обґрунтування фінансової стратегії підприємства та вибору оптимального типу розвитку – інтенсивного, екстенсивного або інноваційного. На думку І. Бланка, стратегія розвитку має бути побудована «виключно на реальних фінансових можливостях підприємства, адже стратегічна помилка у фінансовій сфері здатна зруйнувати навіть найефективнішу бізнес-модель» [1, с. 144]. Саме якість фінансового стану визначає, чи має підприємство ресурс для розширення виробництва, виходу на нові ринки або модернізації технологій.

Однією з ключових функцій фінансового стану є визначення можливостей інвестування та залучення позикового фінансування. Фінансово стійкі підприємства отримують доступ до більш дешевих кредитних ресурсів, можуть формувати партнерські програми, залучати венчурний капітал і виступати надійними учасниками інвестиційних проєктів. А. Шапіро зазначав: «інвестори завжди оцінюють не ідею, а здатність компанії фінансово реалізувати цю ідею» [12]. Отже, інвестиційний потенціал підприємства прямо залежить від його фінансового стану.

Важливою управлінською функцією фінансового стану є формування рівня фінансових ризиків, які супроводжують діяльність підприємства. У контексті невизначеності та нестабільності фінансових ринків здатність

передбачати, оцінювати та контролювати ризики стає критичним елементом управління. Як наголошують Р. Брейлі та С. Майєрс, «якість управління фінансовим станом визначає здатність підприємства зберігати конкурентні позиції в умовах невизначеності та ризику» [13]. Це означає, що своєчасне виявлення дисбалансів у ліквідності, структурі капіталу або грошових потоках дозволяє запобігти фінансовій нестабільності та формує основу для стійкого розвитку підприємства.

Фінансовий стан також істотно впливає на репутацію підприємства та рівень довіри з боку контрагентів, постачальників, банків, інвесторів та державних інституцій. Репутація фінансово дисциплінованого підприємства підвищує його кредитоспроможність, дозволяє отримувати вигідні умови співпраці, спрощує укладання контрактів і сприяє формуванню довгострокових партнерських відносин. У цьому контексті К. Хорн зазначає: «фінансова репутація – це нематеріальний актив, який часто важливіший за реальні активи» [14].

Окрім цього, фінансовий стан є основою антикризового управління, оскільки він дає змогу діагностувати передкризові та кризові стани на ранніх етапах. Аналіз ліквідності, оборотності активів, фінансової стійкості та рентабельності дозволяє прогнозувати ймовірність виникнення кризових явищ і розробляти превентивні управлінські рішення. Сучасні методики діагностики – зокрема моделі Альтмана [15], Таффлера [16], Спрінгейта [17] – прямо базуються на показниках, що характеризують фінансовий стан підприємства, підкреслюючи його ключову роль у забезпеченні економічної безпеки.

Фінансовий стан також забезпечує інформаційну підтримку управлінських рішень, включаючи бюджетування, планування грошових потоків, оптимізацію структури витрат, оцінку ефективності проєктів та формування фінансових прогнозів. Саме фінансові дані дозволяють оцінити доцільність управлінських рішень, визначити межі фінансової гнучкості та забезпечити стратегічне планування. На думку Г. Мінцберга, «управління – це

процес перетворення інформації у рішення, і провідне місце серед цієї інформації посідають дані про фінансовий стан» [18].

Таким чином, фінансовий стан проявляється як системоутворюючий елемент управління підприємством, що визначає напрям, можливості, темп і стійкість розвитку. Підприємства, які підтримують стабільний фінансовий стан, отримують суттєві конкурентні переваги – від підвищеної інвестиційної привабливості до здатності ефективно реагувати на ризики та зовнішні виклики. У цьому сенсі фінансовий стан виступає не лише результатом діяльності підприємства, але й потужним інструментом впливу на його майбутнє, забезпечуючи формування обґрунтованих стратегічних і тактичних управлінських рішень.

Фінансовий стан підприємства формується під впливом широкого комплексу взаємозалежних чинників, які визначають характер функціонування фінансової системи та її здатність забезпечувати стабільність і розвиток підприємства. У науковій літературі загальновизнаною є класифікація факторів на внутрішні та зовнішні, що разом створюють багатовимірне середовище, в якому реалізуються фінансові процеси. Як підкреслює А. Поддєрьогін, «фінансовий стан підприємства є похідною від дії різноспрямованих факторів, що перебувають у динамічній взаємодії» [9, с. 150].

До внутрішніх факторів насамперед належать структура та ефективність використання активів, що визначають інтенсивність обігу ресурсів та здатність підприємства генерувати грошові потоки. Раціональна структура активів забезпечує оптимальне співвідношення між оборотними та необоротними ресурсами, а їх продуктивне використання слугує основою рентабельності бізнес-процесів. Політика управління оборотним капіталом виступає важливою складовою внутрішнього фінансового механізму – вона впливає на грошові потоки, оборотність запасів, рівень дебіторської та кредиторської заборгованості. Відомий дослідник Е. Нікбахт зазначає:

«керування поточними активами – це мистецтво підтримання ліквідності, не втрачаючи ефективності» [19].

Не менш значущим внутрішнім чинником є стратегія фінансування та рівень заборгованості. Саме вони визначають фінансову стійкість підприємства, його автономію та можливість маневру в умовах ринкової турбулентності. Занадто високий рівень позикового капіталу підвищує ризики неплатоспроможності, тоді як збалансоване фінансування сприяє зниженню вартості капіталу та підвищенню інвестиційної привабливості. Ф. Модільяні слушно наголошував, що «структура капіталу є індикатором як ризику, так і потенційного розвитку підприємства» [20].

Істотний вплив мають також якість управлінських рішень, досвід керівництва, культура корпоративного управління та якість системи внутрішнього контролю. Розвинена система бюджетування, моніторингу витрат і контролю ризиків забезпечує прозорість фінансових потоків і підвищує передбачуваність фінансових результатів. Як зазначає Г. Мінцберг, «ефективність управління визначається не лише рішеннями, а й здатністю менеджменту відстежувати наслідки цих рішень» [18].

Зовнішні фактори формують макроконтекст, у якому підприємство змушене адаптувати свою діяльність. До них належить макроекономічна кон'юнктура, яка визначає рівень економічної активності, доступність кредитних ресурсів і динаміку сукупного попиту. Податкова та кредитно-грошова політика держави впливає на витрати підприємства, рентабельність операцій та доступність фінансових ресурсів. Особливе значення має рівень інфляції та валютних коливань, адже вони визначають купівельну спроможність грошових потоків, вартість імпортованих ресурсів та стабільність цінової політики. Впливові економісти Р. Дорнбуш і С. Фішер підкреслювали: «нестабільність макроекономічних індикаторів створює додаткові фінансові ризики для бізнесу та ускладнює стратегічне планування» [21].

Важливим зовнішнім фактором є конкурентне середовище, яке формує умови реалізації продукції та визначає рівень рентабельності підприємства.

Зміни у структурі попиту, поведінка споживачів, ринкові тренди, поява нових технологій – усе це впливає на здатність підприємства зберігати фінансову рівновагу. Політичні та регуляторні ризики також можуть істотно змінювати умови ведення бізнесу, збільшувати витрати та змушувати підприємство коригувати свої фінансові стратегії.

Зрештою, можна відзначити, що особливої актуальності в сучасних умовах набуває роль адаптивності фінансового управління. У період високої економічної невизначеності підприємство повинно не лише фіксувати фактичний стан, але й розробляти альтернативні сценарії розвитку, активно моделювати ризики, оцінювати чутливість фінансових результатів до змін зовнішнього середовища. Саме гнучкість фінансового менеджменту дозволяє підприємству формувати стабільний фінансовий фундамент навіть в умовах глобальних шоків, геополітичних змін і швидкого технологічного прогресу. У цьому контексті особливого значення набуває поєднання вітчизняних методик аналізу з зарубіжними моделями прогнозування банкрутства – Z-score Альтмана [15], моделлю Таффлера [16], методиками Спрінгейта [17] та Лиса [22], які дозволяють виявляти потенційні загрози фінансовій стійкості задовго до їх фактичної реалізації.

Отже, фінансовий стан формується під впливом складної системи внутрішніх і зовнішніх факторів, які перебувають у постійній взаємодії. Ефективність управління фінансовим станом залежить від здатності підприємства своєчасно реагувати на ці фактори, адаптувати свої стратегії та підтримувати баланс між ризиком і розвитком. Таким чином, глибоке розуміння природи цих факторів є важливою передумовою стабільності, конкурентоспроможності та довгострокового успіху підприємства.

Фінансовий стан підприємства формується під впливом широкого комплексу взаємозалежних чинників, які визначають характер функціонування фінансової системи та її здатність забезпечувати стабільність і розвиток підприємства. У науковій літературі загальноновизнаною є класифікація факторів на внутрішні та зовнішні, що разом створюють

багатовимірне середовище, в якому реалізуються фінансові процеси. Як підкреслює А. Поддєрьогін, «фінансовий стан підприємства є похідною від дії різноспрямованих факторів, що перебувають у динамічній взаємодії» [9, с. 152].

До внутрішніх факторів насамперед належать структура та ефективність використання активів, що визначають інтенсивність обігу ресурсів та здатність підприємства генерувати грошові потоки. Раціональна структура активів забезпечує оптимальне співвідношення між оборотними та необоротними ресурсами, а їх продуктивне використання слугує основою рентабельності бізнес-процесів. Політика управління оборотним капіталом виступає важливою складовою внутрішнього фінансового механізму – вона впливає на грошові потоки, оборотність запасів, рівень дебіторської та кредиторської заборгованості. Відомий дослідник Е. Нікбахт зазначає: «керування поточними активами – це мистецтво підтримання ліквідності, не втрачаючи ефективності» [19].

Не менш значущим внутрішнім чинником є стратегія фінансування та рівень заборгованості. Саме вони визначають фінансову стійкість підприємства, його автономію та можливість маневру в умовах ринкової турбулентності. Занадто високий рівень позикового капіталу підвищує ризики неплатоспроможності, тоді як збалансоване фінансування сприяє зниженню вартості капіталу та підвищенню інвестиційної привабливості. Ф. Модільяні слушно наголошував, що «структура капіталу є індикатором як ризику, так і потенційного розвитку підприємства» [6].

Істотний вплив мають також якість управлінських рішень, досвід керівництва, культура корпоративного управління та якість системи внутрішнього контролю. Розвинена система бюджетування, моніторингу витрат і контролю ризиків забезпечує прозорість фінансових потоків і підвищує передбачуваність фінансових результатів. Як зазначає Г. Мінцберг, «ефективність управління визначається не лише рішеннями, а й здатністю менеджменту відстежувати наслідки цих рішень» [18].

Зовнішні фактори формують макроконтекст, у якому підприємство змушене адаптувати свою діяльність. До них належить макроекономічна кон'юнктура, яка визначає рівень економічної активності, доступність кредитних ресурсів і динаміку сукупного попиту. Податкова та кредитно-грошова політика держави впливає на витрати підприємства, рентабельність операцій та доступність фінансових ресурсів. Особливе значення має рівень інфляції та валютних коливань, адже вони визначають купівельну спроможність грошових потоків, вартість імпортованих ресурсів та стабільність цінової політики. Впливові економісти Р. Дорнбуш і С. Фішер підкреслювали: «нестабільність макроекономічних індикаторів створює додаткові фінансові ризики для бізнесу та ускладнює стратегічне планування» [21].

Важливим зовнішнім фактором є конкурентне середовище, яке формує умови реалізації продукції та визначає рівень рентабельності підприємства. Зміни у структурі попиту, поведінка споживачів, ринкові тренди, поява нових технологій – усе це впливає на здатність підприємства зберігати фінансову рівновагу. Політичні та регуляторні ризики також можуть істотно змінювати умови ведення бізнесу, збільшувати витрати та змушувати підприємство коригувати свої фінансові стратегії.

Особливої актуальності в сучасних умовах набуває роль адаптивності фінансового управління. У період високої економічної невизначеності підприємство повинно не лише фіксувати фактичний стан, але й розробляти альтернативні сценарії розвитку, активно моделювати ризики, оцінювати чутливість фінансових результатів до змін зовнішнього середовища. Саме гнучкість фінансового менеджменту дозволяє підприємству формувати стабільний фінансовий фундамент навіть в умовах глобальних шоків, геополітичних змін і швидкого технологічного прогресу. У цьому контексті особливого значення набуває поєднання вітчизняних методик аналізу з зарубіжними моделями прогнозування банкрутства – Z-score Альтмана [15], моделлю Таффлера [16], методиками Спрінгейта [17] та Лиса [22], які

дозволяють виявляти потенційні загрози фінансовій стійкості задовго до їх фактичної реалізації.

Отже, фінансовий стан формується під впливом складної системи внутрішніх і зовнішніх факторів, які перебувають у постійній взаємодії. Ефективність управління фінансовим станом залежить від здатності підприємства своєчасно реагувати на ці фактори, адаптувати свої стратегії та підтримувати баланс між ризиком і розвитком. Таким чином, глибоке розуміння природи цих факторів є важливою передумовою стабільності, конкурентоспроможності та довгострокового успіху підприємства.

1.2. Основні методика вітчизняного аналізу фінансового стану

Вітчизняні методика аналізу фінансового стану підприємства формувалися під впливом особливостей національної економіки, законодавства, структури фінансової звітності та практичних потреб українських підприємств. Становлення української системи фінансового аналізу проходило в умовах трансформації економічної моделі, що зумовило необхідність адаптації світових підходів до вимог внутрішнього ринку. Вітчизняні методика враховують специфіку перехідної економіки, нестабільність фінансового середовища та потребу підприємств у швидкій аналітичній оцінці ризиків. Як зазначає В. Опарін, «методичні підходи фінансового аналізу мають бути гнучкими, аналітично виваженими і пристосованими до умов конкретного підприємства» [23, с. 85].

Система методичного забезпечення фінансового аналізу в Україні базується на принципах міжнародного досвіду, проте має власну методологічну основу, що враховує структуру української фінансової звітності, специфіку облікової політики та національні стандарти бухгалтерського обліку. За словами О. Любунь, «український фінансовий аналіз поєднує традиційні методи з елементами стратегічної оцінки, що робить

його гнучким інструментом управління» [24, с. 113]. Це забезпечує можливість не лише фіксувати фактичні значення показників, але й оцінювати їхній вплив на перспективи розвитку підприємства.

Особливістю вітчизняних методик є комплексність підходу: фінансовий стан аналізується через систему кількісних показників, які доповнюються якісними характеристиками. Л. Вогнищук підкреслює, що «сукупність методів фінансового аналізу дозволяє одночасно оцінити структуру ресурсів, їхню ефективність та здатність генерувати економічні результати» [25, с. 81]. Це означає, що українська методологія зорієнтована не лише на оцінку минулих результатів, а й на визначення потенціалу майбутнього розвитку.

У вітчизняній практиці застосовується низка ключових методик: горизонтальний, вертикальний, трендовий аналіз, аналіз фінансових коефіцієнтів, факторний аналіз, аналіз грошових потоків та аналіз фінансової стійкості. Кожен із цих методів виконує окрему аналітичну функцію, але у сукупності вони формують комплексне бачення фінансового стану підприємства. За словами А. Мазаракі, «ефективність управління фінансами залежить від здатності підприємства використовувати всі доступні аналітичні інструменти для формування об'єктивної фінансової картини» [26, с. 201].

Горизонтальний аналіз дозволяє оцінити динаміку показників у часі та визначити тенденції розвитку, вертикальний – виявити структурні пропорції активів і пасивів, трендовий – оцінити довгострокові закономірності та прогнозні орієнтири. Коефіцієнтний аналіз забезпечує можливість кількісної оцінки ліквідності, рентабельності, фінансової стійкості та ділової активності підприємства. Факторний аналіз дає змогу визначати вплив окремих чинників на результативні показники, що робить цей метод ключовим інструментом пошуку внутрішніх резервів. Аналіз грошових потоків дозволяє оцінити реальну фінансову здатність підприємства підтримувати операційну діяльність і здійснювати інвестиційні проекти. На думку О. Бланка, «аналіз грошових потоків є найточнішим індикатором платоспроможності та фінансової гнучкості» [1, с. 163].

Завдяки поєднанню цих методик українська система фінансового аналізу дозволяє здійснювати глибоку діагностику фінансових процесів, визначати можливості забезпечення фінансової стійкості та формувати обґрунтовані управлінські рішення. Сила вітчизняних методик полягає саме у їх адаптивності: вони дозволяють врахувати як специфіку українського ринку, так і загальні тенденції міжнародної методології, створюючи багатовимірну модель фінансової оцінки підприємства.

Горизонтальний аналіз є однією з ключових методик фінансової аналітики, що дозволяє простежити динаміку розвитку підприємства у часі. Він передбачає порівняння показників фінансової звітності за два та більше періодів з метою визначення абсолютних і відносних змін, темпів зростання чи зниження фінансових результатів. Такий підхід дає змогу виявити основні тенденції в русі активів, капіталу, зобов'язань, доходів і витрат, а також проаналізувати, наскільки стабільною та збалансованою є фінансова діяльність підприємства. Як підкреслює О. Любунь, «горизонтальний аналіз є базовим інструментом виявлення тенденцій, що формують траєкторію фінансового розвитку підприємства» [24, с. 113].

Метод горизонтального аналізу дозволяє встановити інтенсивність змін у структурі балансу та звіту про фінансові результати, визначити різкі коливання окремих статей, що можуть свідчити про наявність ризиків або неефективних управлінських рішень. Так, різке зростання дебіторської заборгованості може сигналізувати про послаблення платіжної дисципліни контрагентів, тоді як зменшення обсягів грошових коштів – про погіршення ліквідності. На думку Л. Вогнищук, «динамічні зміни статей балансу є ключовим маркером фінансової активності, який допомагає виявляти потенційні точки зростання або зони ризику» [25, с. 81].

Важливо, що горизонтальний аналіз дозволяє робити висновки не лише щодо змін окремих показників, але й щодо темпів фінансового розвитку підприємства у цілому. На підставі динаміки активів можна оцінити ступінь інвестиційної активності, а на основі змін зобов'язань – рівень залежності від

зовнішніх джерел фінансування. Аналіз тенденцій доходів і витрат дозволяє визначити фактори, що впливають на рентабельність, та оцінити операційну ефективність менеджменту.

Особливої цінності горизонтальний аналіз набуває у поєднанні з прогнозними методами. Він дозволяє екстраполювати минулі зміни на майбутні періоди, формувати фінансові сценарії, оцінювати ризики та обґрунтовувати стратегічні рішення. Як зазначає І. Запатріна, «аналіз динаміки показників є основою для формування обґрунтованих прогнозів та подальшої фінансової стратегії» [27, с. 135].

Таким чином, горизонтальний аналіз є важливим інструментом не лише для діагностики поточного стану підприємства, а й для розроблення стратегічних фінансових планів. Він забезпечує системне розуміння змін, що відбуваються у фінансовій структурі підприємства, допомагає виявляти приховані тенденції та сприяє своєчасному прийняттю управлінських рішень, спрямованих на підвищення стабільності та результативності діяльності.

Вертикальний аналіз є структурним методом оцінювання фінансової звітності, який дає змогу визначити питому вагу окремих статей у загальних підсумках активів, власного капіталу, зобов'язань або фінансових результатів. Він дозволяє оцінити пропорції розміщення ресурсів, ефективність фінансової структури та рівень концентрації окремих компонентів балансу. Як зазначає Л. Вогнищук, «структурний аналіз забезпечує глибоке розуміння внутрішньої логіки формування фінансових потоків та структури капіталу підприємства» [25, с. 82].

Метод вертикального аналізу дає змогу виявити зміни в структурі активів, що можуть свідчити про переорієнтацію інвестиційної стратегії підприємства, а також оцінити раціональність формування джерел фінансування. Збільшення частки необоротних активів може свідчити про інвестиції в довгостроковий розвиток, тоді як надмірне зростання оборотних активів може сигналізувати про накопичення запасів або неефективне управління грошовими потоками.

Вертикальний аналіз особливо корисний для порівняння підприємств різного масштабу, оскільки переводить абсолютні показники у відносні. Це робить можливим міжфірмовий аналіз, галузеві порівняння та встановлення нормативних структур. На думку А. Мазаракі, «структурний підхід дозволяє оцінювати ефективність фінансового управління незалежно від розміру бізнесу чи обсягів операцій» [26, с. 202].

Таким чином, вертикальний аналіз забезпечує системне розуміння якісних характеристик фінансової структури підприємства та дозволяє менеджменту приймати рішення, спрямовані на оптимізацію ресурсів і підвищення фінансової стійкості.

Трендовий аналіз спрямований на виявлення і дослідження довгострокових змін у фінансових показниках підприємства, що дозволяє визначати ключові закономірності його розвитку. Він ґрунтується на побудові трендових ліній, які відображають напрям, характер і швидкість змін у динаміці активів, доходів, витрат, капіталу або прибутку. Як зазначає І. Запатріна, «трендовий аналіз є важливим інструментом стратегічної фінансової діагностики, який дозволяє перетворювати минулі дані на орієнтири майбутнього розвитку» [27, с. 135].

Побудова трендів дає змогу визначити стійкі тенденції зростання, зниження або стабільності показників, а також виявити періоди, що відхиляються від загального напрямку. Це дозволяє оцінити перспективи розвитку підприємства та розробити прогнози на майбутні періоди. Трендовий аналіз особливо корисний при формуванні бюджетів, визначенні потреби в інвестиціях, оцінці фінансових ризиків та прийнятті стратегічних рішень.

Крім того, цей метод сприяє виявленню циклічності розвитку та зміни сезонності в діяльності підприємства. Така інформація є важливою для управління запасами, виробничими потужностями та маркетинговими стратегіями. На думку О. Бланка, «тренди є фундаментальною основою для побудови сценарних моделей та оцінки чутливості фінансових результатів до впливу різних факторів» [1, с. 162].

Отже, трендовий аналіз дає змогу менеджменту будувати обґрунтовану фінансову політику, враховуючи довгострокові зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі.

Коефіцієнтний аналіз є однією з найважливіших методик оцінювання фінансового стану підприємства, оскільки дозволяє кількісно виміряти його ліквідність, фінансову стійкість, ділову активність, прибутковість та рівень ризику. Як наголошує А. Мазаракі, «коефіцієнти є універсальним інструментом аналітики, що дозволяє швидко оцінити якість фінансового менеджменту та порівняти результати різних підприємств» [26, с. 203].

Коефіцієнти ліквідності дозволяють визначити здатність підприємства вчасно погашати короткострокові зобов'язання; коефіцієнти рентабельності – ефективність використання ресурсів; коефіцієнти оборотності – швидкість обігу капіталу; коефіцієнти фінансової стійкості – рівень залежності підприємства від зовнішніх джерел. Комплексне використання цих показників дає змогу сформувати цілісну картину фінансового стану та виявити сильні та слабкі сторони управління фінансами.

Важливим є те, що коефіцієнтний аналіз дозволяє проводити зіставлення з нормативами, галузевими стандартами та показниками конкурентів, що підвищує об'єктивність оцінювання. Як підкреслює Л. Лігоненко, «порівняльна аналітика на основі коефіцієнтів дозволяє визначити позицію підприємства у конкурентному середовищі» [28, с. 52].

Факторний аналіз є методом, спрямованим на виявлення впливу окремих чинників на зміну фінансових показників. Він дозволяє розкласти кінцевий результат, наприклад прибуток або рентабельність, на елементи та визначити, які саме фактори сприяли його зростанню або зниженню. Як наголошує Т. Момот, «факторний аналіз є ключем до пошуку внутрішніх резервів підвищення ефективності» [29, с. 185].

Завдяки факторному аналізу менеджмент може оцінити вплив обсягів виробництва, цін, витрат, структури капіталу, часу обороту активів та інших елементів на фінансові результати. Метод дозволяє встановити причинно-

наслідкові зв'язки, що робить його незамінним при прийнятті управлінських рішень. Факторний аналіз може проводитися з використанням методів ланцюгових підстановок, індексного методу та методу абсолютних різниць, що забезпечує його гнучкість та універсальність.

Аналіз грошових потоків є одним із найінформативніших методів оцінки фінансового стану підприємства, оскільки показує реальну здатність компанії генерувати кошти для фінансування своєї діяльності. Він базується на дослідженні операційних, інвестиційних та фінансових потоків, що дає змогу визначити джерела надходження та напрями використання коштів. Як зазначає С. Климко, «грошовий потік – це кровоносна система підприємства, яка визначає його життєздатність» [30, с. 201].

На відміну від прибутку, який може бути сформований за рахунок нереалізованих доходів, грошові потоки відображають реальний рух ресурсів і, відповідно, реальну ліквідність підприємства. Аналіз грошових потоків дозволяє оцінити здатність підприємства фінансувати основну діяльність, здійснювати інвестиції, погашати борги та виплачувати дивіденди.

Особливо цінним цей метод є в умовах нестабільності, коли проблема ліквідності стає ключовою. На думку О. Бланка, «стійкість грошових потоків є найважливішим показником фінансової безпеки та стійкості підприємства» [1, с. 163].

Аналіз фінансової стійкості є однією з ключових методик оцінювання фінансового стану підприємства, оскільки він дає змогу визначити рівень його незалежності від зовнішніх джерел фінансування, а також достатність власних ресурсів для забезпечення безперервної діяльності. Фінансова стійкість є своєрідним «фінансовим фундаментом» підприємства, який визначає його здатність протистояти економічним коливанням, впливу ринкових ризиків та кризовим явищам. Як підкреслює О. Бланк, «фінансова стійкість – це базовий критерій економічної безпеки підприємства, що забезпечує здатність до стратегічного розвитку» [1, с. 168].

У процесі аналізу фінансової стійкості оцінюється структура джерел фінансування підприємства, співвідношення власних і позикових коштів, наявність власного оборотного капіталу, ступінь залежності від короткострокових зобов'язань. Окрему увагу приділяють показникам маневреності власного капіталу, що характеризують оптимальність розподілу ресурсів між необоротними та оборотними активами. На думку Л. Лігоненко, «маневреність капіталу є індикатором гнучкості фінансової політики та здатності підприємства підтримувати операційну активність у нестабільних умовах» [28, с. 53].

Аналіз фінансової стійкості дозволяє визначити три ключові рівні фінансового стану підприємства – абсолютну стійкість, нормальну стійкість та нестійкий фінансовий стан. Абсолютна стійкість свідчить про високий рівень забезпеченості власними ресурсами, нормальна – про збалансованість, а нестійкість – про залежність від короткострокових джерел фінансування та потребу у корекції фінансової стратегії. За словами В. Опаріна, «стійкість фінансової структури є запорукою того, що підприємство може стабільно функціонувати під впливом зовнішніх шоків» [23, с. 221].

Важливою складовою аналізу фінансової стійкості є вивчення структури зобов'язань – як короткострокових, так і довгострокових. Зростання частки короткострокових боргів може свідчити про підвищений ризик втрати платоспроможності, тоді як надмірна орієнтація на довгострокові кредити може збільшувати фінансові витрати. Тому своєчасне виявлення дисбалансів у структурі зобов'язань є необхідною умовою для забезпечення стабільності підприємства.

Аналіз фінансової стійкості також включає оцінку достатності власного оборотного капіталу, рівня покриття запасів, забезпеченості матеріальних активів власними коштами. Ці показники дозволяють визначити, чи має підприємство можливість фінансувати поточну діяльність без додаткового залучення позикових ресурсів. Як зазначає Т. Момот, «власний оборотний

капітал є критерієм внутрішньої фінансової стійкості та основою операційного забезпечення діяльності» [29, с. 188].

Особливого значення аналіз фінансової стійкості набуває в умовах нестабільної економічної ситуації, коли підприємства стикаються з коливаннями ринкового попиту, змінами валютного курсу, інфляційними ризиками та обмеженим доступом до кредитних ресурсів. Саме тому аналіз фінансової стійкості дедалі частіше поєднується з сучасними інструментами антикризового та стратегічного управління. Враховуючи рекомендації І. Запатріної, «оцінка стійкості має включати і прогностичний компонент, що дозволяє виявляти потенційні загрози до їх фактичного прояву» [27, с. 139].

У підсумку, аналіз фінансової стійкості є необхідним інструментом для оцінки стабільності та перспектив розвитку підприємства. Він забезпечує глибоке розуміння фінансової структури, дозволяє визначити рівень ризику та визначити напрями покращення фінансової політики.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що вітчизняні методики аналізу фінансового стану являють собою комплексний інструментарій, який дає змогу здійснювати глибоку оцінку діяльності підприємства. Їх сильна сторона – адаптованість до українських реалій, нормативної бази та специфіки місцевого бізнес-середовища. Найбільш ефективним є комбінування різних методик, що дозволяє отримати багатовимірну картину фінансового стану та забезпечити обґрунтованість управлінських рішень.

1.3. Зарубіжні підходи до оцінки фінансової стійкості та платоспроможності

У міжнародній практиці оцінювання фінансової стійкості та платоспроможності підприємства ґрунтується на розвиненій системі методик, моделей та аналітичних індикаторів, спрямованих на поглиблену діагностику ризиків, визначення рівня фінансової безпеки та прогнозування можливих

кризових станів. Такий підхід сформувався під впливом довготривалої еволюції світової фінансової науки, яка дедалі більше орієнтується на превентивність, аналітичну точність та багатфакторність оцінювання. Зарубіжні методики поєднують класичні фінансові коефіцієнти, інструменти математичної статистики, економіко-математичні моделі та концепції управління ризиками, що дозволяє здійснювати комплексну оцінку стану підприємства в різних економічних умовах.

Зарубіжні підходи відрізняються високим ступенем формалізації аналітичних процедур, широким використанням математично-статистичних моделей і акцентом на прогнозуванні, що забезпечує комплексну оцінку стану підприємства. Це пов'язано з тим, що фінансові системи розвинених країн значною мірою побудовані на принципах превентивного управління ризиками, а сам фінансовий аналіз спрямований не лише на констатацію фактичного стану, а й на оцінку його життєздатності в майбутньому. Як зазначає Е. Хелферт, «фінансова стійкість повинна розглядатися не лише як результат минулої діяльності, а як індикатор майбутньої життєздатності бізнесу» [2].

Саме тому в міжнародній практиці значну увагу приділяють не стільки аналізу бухгалтерських величин, скільки оцінці фінансових потоків, темпів розвитку, чутливості до ризиків та потенціалу росту. Підходи, розроблені західними вченими, базуються на інтеграції якісних та кількісних методів: від класичних коефіцієнтів ліквідності й рентабельності до моделей багатфакторного прогнозування, нейромережових алгоритмів і методів машинного навчання, які активно застосовуються провідними міжнародними компаніями та аналітичними агентствами.

У рамках зарубіжної методології особливе значення має оцінка стійкості через призму ризик-менеджменту. Платоспроможність і фінансова стійкість аналізуються не лише у статиці, а й у динаміці, що дозволяє виявити тренди погіршення або покращення фінансових показників. На думку Р. Каплана, «дієва оцінка фінансової стійкості повинна охоплювати не лише минулі

результати, а й ризики, що можуть проявитися у середньостроковому та довгостроковому періодах» [31]. Такий підхід вимагає аналізу не лише фінансових даних, а й зовнішнього середовища, конкурентної ситуації, технологічних змін та макроекономічних умов.

Важливо й те, що зарубіжні методики часто поєднують кількісні оцінки з якісними, оскільки структурні зміни в компанії, стратегія розвитку, рівень інноваційності та якість корпоративного управління безпосередньо впливають на фінансову стійкість. Саме тому, як наголошує Ф. Фабозці, «оцінка фінансової стійкості неможлива без розуміння бізнес-моделі компанії та її здатності адаптуватися до ринкових змін» [11].

Таким чином, зарубіжні підходи до оцінки фінансової стійкості та платоспроможності вирізняються системністю, прогностичним характером і орієнтацією на глибоку багатовимірну оцінку ризиків. Їх застосування дозволяє підприємствам своєчасно виявляти потенційні загрози, ефективно управляти фінансовими ресурсами й забезпечувати довгострокову стабільність, що робить їх надзвичайно цінними для адаптації у вітчизняну економічну практику.

Одним із центральних елементів зарубіжної методології є аналіз платоспроможності (solvency analysis), який охоплює оцінку здатності підприємства виконувати довгострокові зобов'язання та підтримувати фінансову рівновагу в умовах ринкових коливань. У світовій практиці платоспроможність розглядається як фундаментальний показник фінансової стійкості, що відображає оптимальність структури капіталу та рівень боргового навантаження на підприємство. Згідно з підходом Дж. Ван Хорна, «solvency – це ключова характеристика фінансової стабільності, що визначає ступінь ризику, пов'язаний із структурою капіталу підприємства» [32]. Цей підхід підкреслює, що оцінка платоспроможності – це не лише аналіз співвідношення власних і позикових коштів, а й визначення здатності підприємства підтримувати ефективність діяльності у довгостроковій перспективі.

У межах зарубіжної практики аналіз платоспроможності включає використання системи коефіцієнтів, які дозволяють комплексно оцінити боргову політику підприємства. До найбільш поширених відносять:

- Debt-to-Equity Ratio – співвідношення позикового та власного капіталу, що характеризує ступінь фінансової залежності;
- Interest Coverage Ratio – коефіцієнт покриття відсотків прибутком, який демонструє здатність підприємства обслуговувати борг;
- Long-term Debt Ratio – частку довгострокових зобов'язань у загальній структурі фінансування;
- Financial Leverage Ratio – показник, що вимірює ефект фінансового важеля [32; 33].

Західні фінансові аналітики надають цим індикаторам значення не лише як характеристики поточного стану, а й як інструменту прогнозування ризику надмірної заборгованості та потенційної втрати фінансової стійкості. На думку Р. Каплана, «надмірне боргове навантаження створює додаткові ризики для стратегічної стабільності компанії» [13].

Особливе місце у зарубіжних підходах займає аналіз ліквідності (liquidity analysis), який спрямований на визначення здатності підприємства своєчасно виконувати короткострокові зобов'язання та підтримувати нормальний операційний цикл. Ліквідність у світовій фінансовій науці розглядається як «перший рівень фінансової безпеки», що впливає на збереження платіжної дисципліни, своєчасність розрахунків і фінансову гнучкість компанії. Як підкреслює Ф. Фабоцці, «ліквідність є основою короткострокової фінансової рівноваги, яка визначає здатність підприємства ефективно реагувати на операційні ризики» [11].

Міжнародні підходи до аналізу ліквідності виходять за межі традиційних показників поточної, швидкої та абсолютної ліквідності.

Оцінюється також:

- Cash Flow Liquidity Ratio – співвідношення грошового потоку до поточної заборгованості [2];

– Operating Cash Flow Ratio – здатність операційного прибутку забезпечувати оборотні потреби [11];

– Cash Conversion Cycle – цикл конверсії грошових коштів, який показує швидкість повернення інвестицій у оборотний капітал [13].

У міжнародній практиці велике значення надається дослідженню Cash Flow Adequacy, що дозволяє оцінити достатність грошових потоків для фінансування інвестицій, погашення боргів, виплати дивідендів та покриття витрат. Це дає змогу комплексно оцінити, чи має підприємство достатній запас фінансової гнучкості для підтримання стійкості в умовах ринкової невизначеності. Як зазначає Р. Брейлі, «грошові потоки є основним показником реальної платоспроможності, незалежно від бухгалтерського прибутку» [13].

Суттєвою перевагою зарубіжних підходів є їх орієнтація на прогнозування. Аналітики широко використовують моделювання сценаріїв, чутливості та стрес-тестування, що дає можливість виявляти слабкі місця системи управління ліквідністю й платоспроможністю. Такий підхід знижує ризики несподіваних фінансових криз і забезпечує підвищення рівня стратегічної фінансової стійкості.

Отже, аналіз платоспроможності та ліквідності у зарубіжній фінансовій практиці є комплексним, багаторівневим і спрямованим на глибоке виявлення ризиків, що дозволяє підприємствам підтримувати стабільність та ефективно функціонувати навіть у найбільш нестабільних економічних умовах.

Значною мірою зарубіжні моделі фінансового аналізу будуються на багатофакторних математичних підходах, які дозволяють комплексно оцінити фінансову стійкість підприємства, визначити ступінь ризику та спрогнозувати ймовірність банкрутства. У сучасній фінансовій аналітиці такі моделі відіграють ключову роль, оскільки вони поєднують статистичну точність, математичну обґрунтованість і високу прогностичну здатність. Найбільш відомою серед них є модель прогнозування банкрутства Е. Альтмана – Z-score [15], яка базується на застосуванні дискримінантного аналізу та використовує

п'ять ключових індикаторів фінансової діяльності: рентабельність активів, коефіцієнт ліквідності, співвідношення власного та позикового капіталу, оборотність активів та ринкову вартість власного капіталу. Ця модель дозволяє з високою точністю оцінити ймовірність неплатоспроможності підприємства, що зробило її однією з найпоширеніших у світі. Як зазначав Е. Альтман, «моделі дискримінантного аналізу дають можливість аналітикам виявляти приховані дисбаланси задовго до їхнього прояву у кризовому стані» [15].

Успіх моделі Z-score спричинив появу численних її модифікацій, адаптованих для різних видів бізнесу – від виробничих компаній до підприємств малого бізнесу та фінансових установ. Зокрема, була розроблена модель Z'-score для приватних компаній та Z''-score для підприємств країн, що розвиваються, що підтверджує універсальність і високу адаптивність підходу Альтмана. Міжнародні фінансові установи, рейтингові агентства та банки широко застосовують ці моделі у своїх системах кредитного скорингу.

Окрім моделі Альтмана, поширеними є й інші зарубіжні моделі діагностики фінансової стійкості, кожна з яких базується на власному наборі показників та методологічних особливостях:

– модель Таффлера, заснована на чотирьох показниках фінансової ефективності, які включають рентабельність активів, ефективність використання капіталу, ліквідність та оборотність ресурсів. За словами Р. Таффлера, «стійкість підприємства значною мірою визначається його здатністю генерувати прибуток при мінімальному ризику фінансових втрат» [16];

– модель Спрінгейта, яка застосовує три ключові фінансові коефіцієнти – ліквідності, рентабельності та оборотності, що дозволяє швидко оцінити загрозу банкрутства. Її перевагою є простота й ефективність використання у компаніях малого та середнього бізнесу [17];

– модель Ліса, адаптована для компаній з нестабільним грошовим потоком, що робить її корисною в умовах ринкової турбулентності та волатильності фінансового середовища [22];

– модель Бівера, що аналізує поведінку окремих показників задовго до фінансової кризи. Вона ґрунтується на аналізі ключових коефіцієнтів, таких як Cash Flow / Total Debt, EBITDA / Interest та ін., і є однією з перших моделей у сфері прогнозування неплатоспроможності [33].

Ці моделі використовують різні математичні підходи, проте їх об'єднує спільна мета – своєчасне виявлення ризиків, пов'язаних із потенційною втратою платоспроможності. Вони дозволяють виявити ранні ознаки фінансової дестабілізації ще до прояву кризових симптомів у звітності. На думку Ф. Фабоцці, «якість управління ризиками визначається здатністю прогнозувати загрози, а не лише реагувати на них» [11].

У сучасних умовах глобальної економічної нестабільності багатофакторні моделі набувають ще більшої актуальності, оскільки підприємства стикаються з численними ризиками – ринковими, валютними, кредитними, операційними. Використання зарубіжних моделей прогнозування дозволяє істотно підвищити якість управління фінансовою стійкістю, зміцнити фінансову безпеку та забезпечити довгострокову перспективу розвитку підприємства.

Важливе місце у зарубіжних підходах займає концепція cash-flow based analysis, яка передбачає оцінку фінансової стійкості на основі аналізу грошових потоків, а не лише традиційних бухгалтерських показників прибутку. На відміну від облікової моделі, що може спотворювати реальну картину через нарахування, амортизаційні методи чи особливості облікової політики, підхід, заснований на cash flow, дозволяє оцінити фактичний обсяг доступних ресурсів, що можуть бути використані для забезпечення операційної діяльності, інвестицій та погашення боргових зобов'язань. Р. Брейлі та С. Майєрс підкреслюють, що «грошовий потік є головним фактором, який визначає можливість бізнесу виживати та інвестувати у майбутнє» [13],

наголошуючи тим самим на необхідності зміщення акценту з формального бухгалтерського прибутку на реальні фінансові потоки.

У міжнародній практиці широко застосовується аналіз операційного, інвестиційного та фінансового cash flow, що дозволяє виявити справжній фінансовий потенціал підприємства. Операційний грошовий потік визначає здатність компанії забезпечувати свою основну діяльність без зовнішнього фінансування; інвестиційний cash flow показує ступінь активності у формуванні майбутніх доходів; фінансовий cash flow відображає ефективність політики управління боргом, дивідендами та залученим капіталом. Як зазначає Е. Хелферт, «оцінка грошових потоків дає можливість визначити гнучкість підприємства та його здатність до стійкого фінансового маневру» [2]. Завдяки цьому cash-flow based analysis є одним з найточніших методів оцінювання фінансової життєздатності підприємства.

Окремим напрямом зарубіжної практики є аналіз фінансових ризиків із використанням моделей VAR (Value at Risk), CVaR, Stress-testing, а також методів оцінки чутливості (sensitivity analysis). Ці методики базуються на математико-статистичному апараті та використовуються для визначення можливих фінансових втрат за різних сценаріїв розвитку подій. Зокрема, VAR дозволяє оцінити максимальний потенційний збиток за певний період із заданою ймовірністю, CVaR - середній збиток у випадку виходу за межі значення VAR, а stress-testing моделює екстремальні або кризові ситуації (наприклад, різке зростання процентних ставок, падіння попиту чи валютні шоки). Ці підходи відображають сучасні тенденції у фінансовому менеджменті, зорієнтовані на попередження кризових ситуацій та посилення фінансової стійкості. Як зазначає М. Шарп, «управління ризиками є невід'ємною частиною фінансової стратегії, що забезпечує стабільність у довгостроковій перспективі» [34].

Важливою особливістю зарубіжних методик є їх проактивний характер: вони спрямовані на раннє виявлення ризиків і формування превентивних заходів щодо запобігання їхньому негативному впливу. Це дозволяє

підприємствам не лише адаптуватися до викликів, а й отримувати конкурентні переваги завдяки більш точному стратегічному плануванню. Сучасні компанії, особливо у висококонкурентних галузях, активно використовують моделі прогнозування грошових потоків, алгоритми оптимізації структури капіталу та систему ранніх індикаторів фінансової нестабільності.

Таким чином, зарубіжні підходи до оцінки фінансової стійкості та платоспроможності характеризуються високим рівнем формалізації, точністю та орієнтацією на прогнозування. Вони дозволяють не лише визначити поточний стан підприємства, але й виявити потенційні загрози, оцінити динаміку розвитку та сформувавши ефективну фінансову стратегію з урахуванням різних сценаріїв ринкової поведінки. Використання таких підходів у поєднанні з українськими методиками створює основу для комплексної, глибокої та об'єктивної оцінки фінансового стану підприємства, що є необхідною умовою формування дієвої системи фінансового менеджменту та забезпечення довготривалої конкурентоспроможності.

Висновки до розділу 1

У першому розділі дослідження було здійснено теоретико-методологічний аналіз сутності фінансового стану підприємства, його ролі в системі управління та основних підходів до його оцінювання у вітчизняній та зарубіжній практиці

Фінансовий стан підприємства є багатовимірною, комплексною та динамічною характеристикою, що відображає не лише результати поточної діяльності, а й рівень фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, ділової активності та здатності до стратегічного розвитку. Як свідчать позиції провідних науковців, фінансовий стан необхідно розглядати в контексті його здатності забезпечувати довгострокову життєздатність підприємства та ефективність реалізації його стратегічних цілей.

Роль фінансового стану в управлінні підприємством є визначальною, оскільки він слугує інформаційною основою для прийняття управлінських рішень, формування фінансової стратегії, визначення рівня ризиків, розроблення програм інвестиційного розвитку та антикризових заходів.

Вітчизняні методики аналізу фінансового стану ґрунтуються на поєднанні традиційних форм аналізу – горизонтального, вертикального, трендового, коефіцієнтного, факторного та аналізу грошових потоків – та враховують особливості українського фінансового середовища. Їхня перевага полягає в адаптивності, доступності та можливості поглибленого дослідження внутрішніх резервів і проблемних зон підприємства. Вітчизняна система методик є достатньо гнучкою і дозволяє врахувати особливості галузі, масштабу діяльності та фінансової структури конкретної компанії.

Зарубіжні підходи до оцінки фінансової стійкості та платоспроможності відзначаються високою формалізацією, використанням математико-статистичних моделей, орієнтацією на прогнозування та ризик-менеджмент. Моделі Альтмана, Таффлера, Спрінгейта, Бівера й інші інструменти фінансової діагностики забезпечують високу точність визначення ймовірності банкрутства та дозволяють виявляти приховані фінансові дисбаланси задовго до їх прояву. Важливою складовою зарубіжної методології є аналіз грошових потоків і використання моделей VAR, CVaR та stress-testing, що забезпечують глибоку оцінку ризиків і фінансової гнучкості підприємства.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що комбінація вітчизняних та зарубіжних методик аналізу створює основу для формування всебічної, достовірної та об'єктивної оцінки фінансового стану підприємства. Такий підхід дозволяє поєднати адаптивність і практичність національних методів із прогностичною точністю та математичною строگیю зарубіжних моделей. Саме інтеграція цих інструментів забезпечує найбільш повне розуміння фінансових процесів та є передумовою ефективного управління фінансовою стійкістю підприємства.

РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ»

2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства

Приватне акціонерне товариство «Оболонь» є одним із найбільших і найвідоміших виробників пивної та безалкогольної продукції в Україні, що протягом багатьох років формує структуру та динаміку вітчизняного ринку напоїв. Компанія посідає стратегічне місце в економіці країни завдяки масштабам виробництва, експансії на зовнішні ринки та активному впровадженню інноваційних технологій у галузі харчової промисловості. ПрАТ «Оболонь» відоме не лише як виробник широкого асортименту продукції, але й як провідний експортер українського пива, що уособлює національний бренд у світовому пивоварінні.

Юридична назва підприємства – Приватне акціонерне товариство «Оболонь». Підприємство внесене до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та діє на підставі Статуту, затвердженого загальними зборами акціонерів. Місцезнаходження головного підприємства – м. Київ, Оболонський район, де розміщений основний пивоварний завод і центральний офіс управління [35].

Підприємство здійснює повний виробничий цикл – від підготовки води, виробництва солоду, варіння пива та безалкогольних напоїв до розливу готової продукції у тару різних типів – скляну пляшку, ПЕТ, алюмінієву банку, кег [36]. Це дозволяє забезпечити комплексний контроль якості на всіх стадіях технологічного процесу, мінімізувати залежність від зовнішніх постачальників, а також формувати стійку конкурентну перевагу шляхом стандартизації технологічних операцій. Наявність власних солодових потужностей є унікальним надбанням підприємства, оскільки більшість

українських виробників використовують імпортований солод або напівфабрикати. Це знижує собівартість та підвищує рівень технологічної незалежності виробництва.

Організаційна структура ПрАТ «Оболонь» характеризується складною багаторівневою побудовою (рис. 2.1), що включає головний виробничий комплекс у місті Києві, регіональні заводи, логістичні центри та мережу дочірніх підприємств і філій у різних областях України [36]. Така структура забезпечує ефект масштабу, прискорює обіг продукції, оптимізує транспортні витрати та підвищує ефективність дистрибуції в умовах географічно розгалуженого ринку. Дочірні підприємства виконують не лише функцію власне виробничих майданчиків, але й виступають логістичними хабами, що скорочують час доставки продукції до торговельних мереж і кінцевого споживача.

Рис. 2.1 Структура управління ПрАТ «Оболонь»

На чолі структури стоїть Генеральний директор, який здійснює загальне керівництво підприємством, визначає стратегічні пріоритети розвитку, затверджує плани виробництва, збуту й інвестицій, а також координує

діяльність усіх підпорядкованих ланок. Йому підзвітні як територіальні, так і функціональні керівники. Це створює баланс між централізованим управлінням і автономією виробничих підрозділів. До складу організаційної структури входять директори підрозділів у місті Олександрія та смт Чемерівці. Вони відповідають за повний цикл діяльності своїх виробничих одиниць: планування, виробництво, реалізацію продукції, постачання та кадрові питання. Їм підпорядковані керівники основних процесів – виробництва, збуту та постачання. Така трирівнева модель відображає логіку управління операційною діяльністю: створення продукту, його просування та забезпечення ресурсами. Наявність аналогічних структур у різних підрозділах забезпечує уніфікацію управління, єдині стандарти роботи та контроль показників ефективності.

У структурі також виділено дочірні підприємства – ДП «Красилівське» та ДП «Пивоварня Зіберта», які мають окремий управлінський статус і підпорядковуються безпосередньо Генеральному директору. Їхня функція полягає у виробничій спеціалізації: випуск окремих видів продукції, забезпечення сировинної бази, оптимізація технологічних процесів і стандартизація якості. Розміщення цих підприємств у структурі свідчить, що вони відіграють роль виробничих центрів, навколо яких координуються територіальні підрозділи.

На рівні корпоративного управління діють функціональні служби, які забезпечують методичне, аналітичне й інформаційне керівництво всією групою підприємств. До них належать:

- Фінансовий директор – відповідає за планування, облік, контроль витрат, рентабельність і фінансову звітність.

- Маркетинговий директор – визначає ринкову стратегію, політику бренду, ціноутворення, а також координує діяльність відділу маркетингу.

- Відділ маркетингу – реалізує рекламні кампанії, досліджує попит, аналізує конкурентне середовище та формує рекомендації щодо позиціонування продукції.

- Директор HR – організовує кадрову політику, добір і розвиток персоналу, формує систему мотивації.

- Директор IT – забезпечує цифрову інфраструктуру, автоматизацію облікових і виробничих процесів, управління базами даних та інформаційними потоками.

Функціональні керівники координують роботу всіх структурних підрозділів у своїй сфері, задаючи єдині стандарти і контролюючи дотримання корпоративних політик. Така побудова дозволяє зберігати цілісність управлінських процесів навіть за наявності географічно розосереджених виробництв.

З наукового погляду структура ПрАТ «Оболонь» є лінійно-функціональною, оскільки поєднує вертикальну підпорядкованість із горизонтальним розподілом функцій. Її переваги полягають у чіткій ієрархії, можливості оцінювати ефективність окремих підрозділів, узгодженості управлінських рішень та високому рівні контролю якості. Обмеження полягають у потребі налагоджених комунікацій між функціональними та територіальними керівниками, щоб уникати дублювання повноважень і суперечностей у рішеннях.

Таким чином, організаційна структура управління ПрАТ «Оболонь» є раціонально побудованою для великого виробничо-торговельного підприємства. Вона забезпечує поєднання централізованої стратегії розвитку з автономним управлінням регіональних підрозділів, що дозволяє ефективно контролювати якість, фінансові показники та конкурентні позиції компанії на ринку.

Логістична модель підприємства передбачає комбіновану систему розподілу – через власні торгові представництва та партнерську мережу дистриб'юторів. Такий підхід дає змогу забезпечити охоплення максимальної кількості сегментів ринку – від національних торговельних мереж до локальних роздрібних точок. Великомасштабний характер дистрибуції обумовлює необхідність постійної оптимізації складів, транспортних

маршрутів і системи управління запасами, що є важливою складовою ефективності операційного процесу.

Слід зазначити, що ПрАТ «Оболонь» реалізує багатовекторну стратегію розвитку. З одного боку, підприємство активно розширює портфель торгових марок, адаптуючи його до трендів споживання та зміни поведінкових моделей покупців, з іншого – інвестує у підвищення енергоефективності та цифровізацію виробничих процесів. Окрему увагу компанія приділяє екологічній складовій діяльності – модернізації очисних систем, запровадженню технологій економії водних ресурсів, використанню біогазу для забезпечення виробничих потреб.

Експортний напрям діяльності є ключовим джерелом зовнішньоекономічної активності та стратегічним вектором росту компанії. ПрАТ «Оболонь» здійснює поставки продукції у понад 50 країн світу, включаючи ринки Європейського Союзу, Північної Америки та Азії [36]. Потужна експортна база сприяє диверсифікації ринків збуту та зниженню залежності від внутрішніх кон'юктурних коливань.

У сукупності зазначені характеристики свідчать про те, що ПрАТ «Оболонь» є високотехнологічним, інноваційно орієнтованим підприємством зі стійким виробничим та фінансовим потенціалом. Розвинена організаційна структура, гнучка система управління виробничими ресурсами та комплексний контроль якості формують підґрунтя для довгострокового зростання, експансії на нові ринки та підвищення конкурентоспроможності в умовах глобальної конкуренції.

ПрАТ «Оболонь» функціонує як вертикально інтегрована корпорація, до складу якої входить головний виробничий комплекс у місті Києві та низка регіональних підприємств на території України [35]. Така модель господарювання забезпечує повний замкнений цикл виробництва та дозволяє здійснювати контроль над ключовими технологічними ланками. Основним напрямом діяльності компанії є виготовлення пива, слабоалкогольних та безалкогольних напоїв різних типів, мінеральної й питної води, сидру, а також

пивоварного солоду та продукції промислового призначення, що пов'язана з упаковкою й переробкою сировини.

Головний пивоварний завод у Києві за показником установлених виробничих потужностей належить до найбільших підприємств пивоварної галузі в Європі. За інформацією корпоративних джерел, на підприємстві експлуатується одна з найбільш продуктивних ліній розливу пива в Європі з річною потужністю близько 14 млн декалітрів. Виробничий процес реалізується із залученням сучасного технологічного обладнання від провідних міжнародних виробників, таких як Ziemann, KHS та Kronen [37]. Це забезпечує високий рівень автоматизації, стабільну якість продукції та ефективність операційних процесів.

Важливою конкурентною перевагою виробництва є застосування артезіанської води з глибоких водоносних горизонтів (понад 100 метрів), що слугує основою для приготування пива, безалкогольних напоїв і фасованої питної води. Власні ресурси води забезпечують стабільність органолептичних характеристик продукції та підвищують рівень екологічної безпеки виробництва.

Структура вертикальної інтеграції включає також власний солодовий завод у Хмельницькій області, який є ключовою ланкою технологічного циклу. За інформацією корпоративної презентації, підприємство належить до найбільших у Європі й має виробничу спроможність переробляти 170–180 тис. тонн ячменю на рік та випускати близько 120 тис. тонн пивоварного солоду [37]. Наявність власного солодового виробництва мінімізує залежність від імпортової сировини, знижує виробничі ризики та дозволяє забезпечити стійкість ресурсної бази при зростанні обсягів виробництва.

Завдяки вертикальній інтеграції, високому рівню технологічного оснащення та розвиненій сировинній базі ПрАТ «Оболонь» формує масштабну виробничу екосистему, що забезпечує стабільність операційної діяльності, високу якість продукції та стратегічну конкурентну перевагу на національному та міжнародних ринках.

Важливою технологічною та стратегічною особливістю виробництва ПрАТ «Оболонь» є використання артезіанської води, добутої з глибоких водоносних горизонтів на глибині понад 100 метрів. Така вода належить до категорії природноочищених водних ресурсів, які формуються в захищених геологічних структурах, ізольованих від поверхневих забруднень, що забезпечує її високу якість і стабільний хімічний склад.

Для «Оболоні» використання артезіанської води не лише відповідає європейським і міжнародним стандартам якості, але й створює додану цінність бренду, формуючи імідж природного та екологічно чистого продукту. Система водопідготовки підприємства включає багаторівневу технологію очищення, яка дозволяє зберегти природний мінеральний склад води без застосування агресивних методів фільтрування, що додатково підкреслює природність та високу якість сировини.

Основним напрямом діяльності Приватного акціонерного товариства «Оболонь» традиційно залишається пивоваріння, яке формує фундамент виробничо-збутової моделі компанії та забезпечує найбільшу частку доходів у структурі виручки. Пиво є ключовим продуктом корпорації, що визначає її позиції на національному та міжнародному ринках напоїв, формує впізнаваність бренду та слугує основою для розвитку інших напрямів бізнесу. У портфелі продукції «Оболоні» представлено широкий асортимент пива різних стилів і сортів: світлі лагери, спеціальні сорти, пшеничне пиво, темні сорти, а також преміальні та нішеві категорії, розроблені з урахуванням сучасних споживчих трендів [38].

Виробництво пива сконцентровано переважно на головному заводі компанії в Києві, що є центральною виробничою локацією підприємства та об'єднує всі основні етапи технологічного процесу – від підготовки води та варіння суслу до ферментації, дозрівання та розливу готового продукту. На заводі розміщено потужні варильні та бродильні цехи, оснащені сучасним європейським обладнанням. Виробничі лінії розливу у скляну тару, алюмінієву банку та ПЕТ-пляшку належать до найбільш продуктивних у

Східній Європі, що дає змогу забезпечувати великі партії продукції для внутрішнього ринку та експорту [38]. Високий рівень автоматизації та стандартизації технологічних процесів дозволяє підтримувати стабільну якість кожної партії продукції, що є критично важливим у масовому пивоварінні.

Ключовою конкурентною перевагою «Оболоні» є інтегрована система контролю якості, яка охоплює всі етапи виробничого циклу. Для пивоваріння використовується артезіанська вода з глибоких водоносних горизонтів, що забезпечує природно чисту базу для формування смакового профілю напою. Водночас підприємство використовує солод власного виробництва та імпортні сорти хмелю, що дозволяє гнучко реагувати на зміни споживчого попиту та формувати унікальні рецептури продуктів. Власні потужності з виробництва солоду створюють додану вартість у межах бізнес-моделі та знижують залежність від зовнішніх постачальників сировини.

Асортимент пива охоплює кілька брендів ліній: Obolon, Obolon BeerMix, Nike, Zibert, Desant, Zlata Praha, регіональні марки на кшталт «Охтирське», а також ліцензійний розлив імпортних брендів (наприклад, Carling). Корпоративні матеріали подають структуру портфеля пива за ринковими сегментами:

- до преміум–сегмента віднесено, зокрема, Nike, Zlata Praha, Carling, окремі кліки BeerMix;
- до масового сегмента – Obolon, Zibert;
- до ціново чутливого сегмента – Desant, «Жигулівське» тощо [38].

Окремий сегмент – пивні коктейлі та ароматизовані пивні напої під брендом Obolon BeerMix, а також продукти на кшталт Hardmix (новіші формати напоїв на основі пива або зниженої міцності). Вони орієнтовані на молодіжну аудиторію, яка очікує незвичних смаків, легшої міцності й сучасного дизайну упаковки.

Другим за значущістю напрямом діяльності ПрАТ «Оболонь» є виробництво безалкогольних напоїв та квасу, що формує окремий

стратегічний сегмент у бізнес-портфелі підприємства. Цей напрям забезпечує диверсифікацію продуктового портфеля, знижує залежність компанії від пивного ринку та відкриває можливості для охоплення ширшої аудиторії споживачів різних вікових та смакових груп. На офіційному ресурсі та в корпоративній звітності ПрАТ «Оболонь» у складі цього портфеля виокремлено декілька ключових лінійок: бренд «Живчик», молодіжна серія напоїв, серія HARRIDAN (тоніки та міксери), квас «Старокиївський», енергетичні напої та класичні лимонади [38].

Лінійка «Живчик» посідає особливо важливе місце в позиціонуванні компанії, оскільки пропонується як продукт із доданою цінністю для споживача. Напій містить сокові компоненти, вітаміни та рослинні екстракти, що відрізняє його від стандартних газованих напоїв та дозволяє поєднувати розважальну функцію напою з ознаками функціонального продукту. Згідно з корпоративною презентацією, «Живчик» є одним із найбільш впізнаваних безалкогольних брендів на українському ринку, а його виробництво організовано на кількох заводах корпорації, кожен із яких має власні артезіанські свердловини для видобутку води та автономний технологічний цикл [38]. Таке рішення дозволяє компанії забезпечувати стабільність якості на різних виробничих майданчиках та оптимізувати логістичні витрати.

Окремий продуктивний кластер формує виробництво квасу «Старокиївський», яке ведеться на основі традиційної технології живого бродіння із застосуванням ячмінного та житнього солоду. Технологічні принципи виробництва квасу близькі до класичної пивоварної технології, проте відрізняються рецептурою, температурним режимом та ступенем бродіння, що забезпечує формування характерного смакового профілю напою та мінімального вмісту спирту. Завдяки цьому квас обіймає окрему ринкову нішу між безалкогольними напоями та слабоалкогольними продуктами, що дозволяє охоплювати споживачів, орієнтованих на традиційні смаки та натуральність складу [38].

Асортимент безалкогольних напоїв підприємства доповнюють класичні лимонади (типу *sitro*, *lemonad*, *lime*, *cola*), а також тоніки та міксери, що розливаються у різні типи тари: скло, ПЕТ-пляшку та жерстяну банку. Така гнучкість у форматах пакування дозволяє адаптувати продукцію під різні канали збуту – роздрібні мережі, сегмент HoReCa, вендингові точки та мобільний формат споживання «on-the-go» [38]. Цей підхід відповідає сучасним тенденціям ринку безалкогольних напоїв, де важливу роль відіграють доступність, зручність споживання та різноманітність асортименту.

У структурі виробництва компанії присутня також категорія слабоалкогольних напоїв – продуктів, що виробляються на основі пива із додаванням фруктових компонентів, ароматичних екстрактів або спеціальних рецептурних добавок. Окремою категорією виступає сидр, який активно розвивається як нішевий продукт для споживачів із тяжінням до фруктових смаків та легкого алкогольного профілю. У корпоративних матеріалах зазначено, що формування цього напрямку дозволяє «Оболоні» реагувати на тенденцію зростання попиту на напої із меншою міцністю, збалансованим смаком та більш вираженою фруктовною палітрою [38].

Важливою складовою портфеля ПрАТ «Оболонь» є мінеральна та питна вода, представлена низкою національних брендів: «Оболонська», «Прозора», «Охтирська», «Севастопольська», «Збручанська», «Підгірна» та іншими. Асортимент включає як столову, так і лікувально-столову воду, видобуту з глибоких артезіанських горизонтів на різних виробничих майданчиках корпорації. Такий підхід забезпечує різноманітність мінерального складу та дозволяє охопити широку аудиторію із різними споживчими потребами [38].

Згідно з корпоративною презентацією ПрАТ «Оболонь», компанія має відчутну частку на ринку мінеральної води України, а діяльність у цьому сегменті є логічним доповненням основних напрямків – пивоваріння та виробництва безалкогольних напоїв. Наявність єдиної дистрибуційної системи дозволяє поєднувати різні продуктові групи в рамках спільної логістичної мережі, оптимізуючи витрати та забезпечуючи широку

присутність продукції у торгових мережах [37]. Завдяки цьому «Оболонь» працює у розширеному сегменті споживчих ситуацій – від повсякденного споживання питної води до вживання безалкогольних напоїв та пива, що дозволяє зміцнювати присутність бренду на ринку напоїв.

Асортимент ПрАТ «Оболонь» не обмежується готовими напоями, що формують основний товарний портфель підприємства. Важливу складову його діяльності становлять промислові товари та допоміжні продукти, які виробляються на основі технологічних процесів основного виробництва й утворюють додану вартість у межах вертикально інтегрованої бізнес-моделі. Це дозволяє компанії максимально використовувати потенціал виробничих потужностей, формувати внутрішні джерела сировини та знижувати залежність від зовнішніх постачальників.

До таких продуктів належать:

- пивоварний солод, що використовується для власних потреб і реалізується на ринку як окремий товар. Наявність власного солодового заводу забезпечує стабільну якість сировини для пивоваріння та мінімізує ризики цінових коливань на зерновому ринку;
- гранульована пивна дробина, що утворюється як побічний продукт у процесі варіння сусла і використовується як високоцінна кормова добавка в тваринництві, завдяки високому вмісту білка та поживних речовин;
- ПЕТ–преформи та пакувальна стрічка, що виготовляються шляхом переробки використаної ПЕТ–тари. Це забезпечує підприємству контроль над частиною пакувального ланцюга, сприяє зниженню закупівельних витрат та відповідає сучасним вимогам щодо екологічності упаковки;
- склотара, яка виробляється на пов'язаних підприємствах і використовується для розливу пива, квасу та безалкогольних напоїв. Наявність виробництва склотари зменшує логістичні витрати та забезпечує стабільність поставок на виробничі майданчики;

- снекова продукція під брендами «Оболонські», «Vulba toast» [37], що пропонується як комплементарний продукт до основного асортименту напоїв, що дозволяє збільшувати товарну маржу та формувати синергетичний ефект у каналах збуту.

Суттєвим елементом виробничої стратегії підприємства є наявність власних агровиробництв, які займаються вирощуванням ячменю, заготівлею зерна та виробництвом насінневого матеріалу. Така аграрна складова не лише створює додаткову сировинну базу для солодового виробництва, але й формує основу довгострокової фінансової стійкості компанії. Забезпечення підприємства власним зерном знижує ризики, пов'язані з коливанням світових цін на зернові культури, транспортними витратами та імпортними обмеженнями. Це є фундаментом стратегії сталого розвитку ПрАТ «Оболонь», спрямованої на вертикальну інтеграцію виробничих циклів.

Таким чином, виробнича модель ПрАТ «Оболонь» базується на поєднанні:

- потужного пивоварного комплексу в Києві;
- власного солодового заводу європейського масштабу;
- мережі підприємств із виробництва безалкогольних напоїв та квасу;
- виробництва мінеральної та питної води на регіональних підприємствах;
- інфраструктури промислових підрозділів з виготовлення пакувальних матеріалів та промислових продуктів;
- аграрних активів, що створюють сировинну базу для виробництва пивоварного солоду.

Такий формат вертикальної інтеграції формує основу конкурентоспроможності компанії на ринку напоїв, адже дозволяє контролювати всі ключові етапи створення продукту – від вирощування зерна до розливу готової продукції. Портфель напоїв ПрАТ «Оболонь» охоплює широкий спектр продуктів: пиво в різних цінових сегментах (масмаркет, мейнстрим, преміум), пивні мікси, слабоалкогольні напої, сидр, безалкогольні газовані та негазовані напої, квас, енергетичні напої, мінеральну та питну

воду. Така різноманітність дозволяє підприємству працювати з різними групами споживачів, покриваючи як традиційний сегмент любителів пива, так і споживачів, орієнтованих на здоровий спосіб життя, молодіжну аудиторію, прихильників безалкогольних напоїв та функціональних продуктів.

Диверсифікована модель продуктового розвитку мінімізує ризики залежності від одного виду продукції, що є важливою умовою стійкості компанії в умовах високої конкуренції та зміни споживчих переваг. Завдяки мультипортфельному підходу ПрАТ «Оболонь» здатне стабільно підтримувати високу динаміку продажів навіть за наявності зниження попиту в окремих продуктових сегментах.

В таблиці 2.3 розглянемо динаміку основних фінансових показників за 2021-2024 рр. та абсолютних та відносних відхилень [39]. У 2021–2022 роках спостерігається зниження вартості основних засобів з 3 741 276 тис. грн до 3 464 064 тис. грн, тобто мінус 277 212 тис. грн, приблизно $-7,4\%$. Це виглядає як наслідок інтенсивної амортизації, часткового вибуття обладнання або відсутності значних інвестиційних вливань. У 2023 році ситуація змінюється – основні засоби зростають до 3 596 253 тис. грн (плюс 132 189 тис. грн, близько $+3,8\%$), а у 2024 році маємо вже різкий стрибок до 4 808 711 тис. грн (приріст 1 212 458 тис. грн, близько $+33,7\%$). Така динаміка свідчить, що підприємство перейшло від стриманої інвестиційної політики до активного оновлення та розширення виробничих потужностей.

Таблиця 2.3

Динаміка фінансових показників ПрАТ «Оболонь» за 2021–2024 роки

Показник, тис.грн	Період аналізу				2022/2021		2023/2022		2024/2023	
	2021	2022	2023	2024	абс. відхил., тис. грн	відн. відхил., %	абс. відхил., тис. грн	відн. відхил., %	абс. відхил., тис. грн	відн. відхил., %
Основні засоби	3 741 276	3 464 064	3 596 253	4 808 711	-277 212	-7,4	+132 189	+3,8	+1 212 458	+33,7
Необоротні активи	3 862 176	3 620 540	3 716 548	5 179 238	-241 636	-6,3	+96 008	+2,7	+1 462 690	+39,4
Дебіторська заборгованість	429 604	650 854	947 078	1 154 958	+221 250	+51,5	+296 224	+45,5	+207 880	+22,0
Гроші та їх еквіваленти	15 175	138 747	474 679	891 034	+123 572	+814,2	+335 932	+242,1	+416 355	+87,7
Оборотні активи	1 490 071	1 994 518	3 288 106	4 218 057	+504 447	+33,8	+1 293 588	+64,9	+929 951	+28,3
Активи	5 352 247	5 615 058	7 004 654	9 397 295	+262 811	+4,9	+1 389 596	+24,8	+2 392 641	+34,2
Зареєстрований капітал	65 344	65 344	65 344	65 344	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Власний капітал	2 163 641	3 361 607	5 193 197	7 167 278	+1 197 966	+55,3	+1 831 590	+54,5	+1 974 081	+38,0
Довгострокові зобов'язання	1 107 186	981 844	386 220	433 406	-125 342	-11,3	-595 624	-60,7	+47 186	+12,2
Короткострокові кредити банків	802 113	218 140	224 984	244 003	-583 973	-72,8	+6 844	+3,1	+19 019	+8,5
Поточні зобов'язання	2 081 420	1 271 607	1 425 237	1 796 611	-809 813	-38,9	+153 630	+12,1	+371 374	+26,1
Пасиви	5 352 247	5 615 058	7 004 654	9 397 295	+262 811	+4,9	+1 389 596	+24,8	+2 392 641	+34,2
Чистий дохід від реалізації	5 909 426	8 661 928	10 763 029	12 784 705	+2 752 502	+46,6	+2 101 101	+24,3	+2 021 676	+18,8
Собівартість реалізованої продукції	4 915 830	6 030 487	7 398 205	9 800 435	+1 114 657	+22,7	+1 367 718	+22,7	+2 402 230	+32,5
Валовий прибуток	993 596	2 631 441	3 364 824	2 984 270	+1 637 845	+164,8	+733 383	+27,9	-380 554	-11,3
Фінрезультат від операційної діяльності	19 456	1 693 084	2 197 853	1 469 230	+1 673 628	+8 602,5	+504 769	+29,8	-728 623	-33,1
Фінрезультат до оподаткування	-134 278	1 456 414	2 232 736	1 540 578	+1 590 692	-	+776 322	+53,3	-692 158	-31,0
Чистий фінансовий результат	-111 966	1 197 966	1 831 590	1 248 255	+1 309 932	-	+633 624	+52,9	-583 335	-31,9

Загальний обсяг необоротних активів ПрАТ «Оболонь» у 2022 році зменшився порівняно з 2021 роком з 3 862 176 тис. грн до 3 620 540 тис. грн (– 241 636 тис. грн; приблизно –6,3 %), що відображало скорочення довгострокових активів у структурі балансу. З 2023 року розпочалося стабільне зростання: до 3 716 548 тис. грн (+2,7 %), а у 2024 році – різкий стрибок до 5 179 238 тис. грн (+39,4 %). Це свідчить про активне інвестування у виробничі потужності, обладнання та інфраструктуру.

Паралельно суттєво зросла дебіторська заборгованість: із 429 604 тис. грн у 2021 році до 1 154 958 тис. грн у 2024 році. Приріст спостерігається щорічно (+51,5 % у 2022 р., +45,5 % у 2023 р., +22 % у 2024 р.), що з одного боку підтверджує розширення обсягів продажу з відстрочкою платежу, а з іншого – підвищує ризики уповільнення обігу коштів і потребу в ефективній кредитній політиці.

Найбільш показовою є динаміка грошових коштів: з 15 175 тис. грн у 2021 році до 891 034 тис. грн у 2024 році. Приріст особливо значний у 2022–2023 роках (до 474 679 тис. грн), що створює запас ліквідності й підсилює фінансову стійкість, дозволяючи фінансувати частину інвестицій без критичної залежності від позикових ресурсів.

Оборотні активи зросли з 1 490 071 тис. грн у 2021 році до 4 218 057 тис. грн у 2024 році. Найвищий темп збільшення – у 2023 році (+64,9 %). Це відображає розширення виробництва, збільшення запасів, дебіторської заборгованості та грошових коштів, що супроводжується темпами зростання доходу.

Загальна вартість активів зросла з 5 352 247 тис. грн у 2021 році до 9 397 295 тис. грн у 2024 році (+4 045 048 тис. грн, близько +75 % за період). Зростання активів відбувається за рахунок як необоротних, так і оборотних ресурсів, що свідчить про масштабування бізнесу.

Статутний капітал залишався незмінним протягом усього періоду (65 344 тис. грн), а зростання чистих активів відбувалося за рахунок

нерозподіленого прибутку. Власний капітал збільшився з 2 163 641 тис. грн у 2021 році до 7 167 278 тис. грн у 2024 році (+231 %), що свідчить про фінансову незалежність і стійкість бізнес-моделі.

Довгострокові зобов'язання скоротилися з 1 107 186 тис. грн у 2021 році до 386 220 тис. грн у 2023 році (–60,7 %), а у 2024 році дещо зросли до 433 406 тис. грн (+12,2 %). Це означає свідоме зниження боргового навантаження та залучення нових ресурсів під інвестиційні проекти. Короткострокові кредити у 2022 році різко скоротилися (до 218 140 тис. грн, –72,8 %), що зменшило кредитну залежність. У 2023–2024 роках кредити стабілізуються (до 244 003 тис. грн), виконуючи функцію підтримання оборотного капіталу.

Поточні зобов'язання скоротилися у 2022 році на 809 813 тис. грн, але зросли у 2023–2024 роках на фоні активного розширення діяльності. Важливо, що їхнє збільшення супроводжується зростанням активів та доходів, що не створює критичного боргового тиску.

Динаміка доходу демонструє стійке зростання: з 5 909 426 тис. грн у 2021 році до 12 784 705 тис. грн у 2024 році. Темпи приросту поступово уповільнюються (2022 р. +46,6 %, 2023 р. +24,3 %, 2024 р. +18,8 %), що відповідає стадії масштабування та насиченості ринку.

Собівартість також зростає – з 4 915 830 тис. грн до 9 800 435 тис. грн, причому у 2024 році випереджає темпи зростання виручки. Це призводить до скорочення валового прибутку у 2024 році до 2 984 270 тис. грн (–11,3 %), після істотного зростання у 2022–2023 роках.

Операційний прибуток: з мінімальних 19 456 тис. грн у 2021 році до пікових 2 197 853 тис. грн у 2023 році, після чого у 2024 році зменшується до 1 469 230 тис. грн. Тобто підприємство пройшло шлях від низької ефективності до високої операційної результативності, але 2024 рік став періодом адаптації до зовнішніх умов.

Чистий фінансовий результат від збитку у 2021 році (–111 966 тис. грн) до прибутку 1 197 966 тис. грн у 2022 році та 1 831 590 тис. грн у 2023 році, після чого у 2024 році чистий прибуток знижується до 1 248 255 тис. грн.

Попри спад, результат залишається сильним і забезпечує зростання власного капіталу.

Таким чином, у 2021–2024 роках ПрАТ «Оболонь» пройшло трансформацію від фінансової нестабільності до стійкого зростання. Підприємство системно посилювало капіталізацію, збільшувало активи, зменшувало боргове навантаження й формувало значний запас ліквідності. Динаміка показників свідчить про оновлення фінансової моделі та стратегічний акцент на власних ресурсах і довгостроковому розвитку.

Протягом досліджуваного періоду підприємство істотно наростило обсяги активів як за рахунок інвестицій у необоротні активи (матеріально-технічну базу, обладнання, виробничі потужності), так і за рахунок збільшення оборотного капіталу, що забезпечує поточний операційний цикл. Зростання власного капіталу відображає позитивні фінансові результати, акумулювання прибутку та внутрішнє фінансування розвитку, а скорочення довгострокових і короткострокових кредитних зобов'язань свідчить про зниження фінансових ризиків і підвищення автономії підприємства.

Стабільне зростання доходу від реалізації підтверджує розширення ринків збуту та збереження конкурентоспроможності бренду «Оболонь» на внутрішньому й зовнішньому ринках. Зростання валового, операційного та чистого прибутку у 2022–2023 роках демонструє здатність компанії ефективно монетизувати виробничий потенціал і реалізовувати стратегію диверсифікації продукції.

Погіршення показників маржинальності та прибутковості у 2024 році можна розглядати як наслідок ускладнення ринкових умов (інфляційний тиск, подорожчання сировини, зміни попиту), а не як ознаку повернення до кризового стану. Високий рівень чистого прибутку та зміцнення власного капіталу свідчать, що це радше етап адаптації та оптимізації витрат в умовах підвищених макроекономічних ризиків.

З огляду на зазначене, стан ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках можна охарактеризувати як фінансово стійкий із тенденцією до посилення

внутрішньої результативності, що забезпечується управлінням капіталом, модернізацією потужностей і стабільністю доходів. Сформований запас фінансової міцності, нарощування власного капіталу та скорочення боргового навантаження створюють передумови для подальшої реалізації інвестиційних проєктів, розширення портфеля продукції та зміцнення позицій на ринку.

2.2. Аналіз фінансового стану на основі вітчизняних методик

Аналіз фінансового стану ПрАТ «Оболонь» здійснюється на основі комплексного застосування традиційних методик, що використовуються у вітчизняній практиці фінансового аналізу: горизонтального, вертикального, трендового аналізу, коефіцієнтного аналізу, факторного аналізу та дослідження грошових потоків. Сукупне використання цих підходів дозволяє сформувати цілісну картину фінансової динаміки підприємства, визначити тенденції розвитку, оцінити ефективність використання ресурсів та виявити ключові фактори впливу на результативність діяльності.

Фінансовий аналіз здійснюється на основі даних офіційної фінансової звітності підприємства та даних про фінансові результати за 2021–2024 роки [39]. Таке охоплення періоду дозволяє врахувати структурні зміни в діяльності підприємства під впливом кризових подій 2022 року та подальшого відновлення у 2023–2024 роках.

Горизонтальний аналіз активів ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках [39] демонструє суттєве розширення масштабів діяльності та зміцнення фінансової бази компанії (табл.2.4). Сукупні активи зросли з 5 352 247 тис. грн у 2021 році до 9 397 295 тис. грн у 2024 році, що становить приріст на 4 045 048 тис. грн або 75,6 %. Нерівномірна динаміка розвитку свідчить про перехід від обмежених інвестицій у 2022 році (+4,91 %) до активної фази модернізації у 2023–2024 роках (+24,75 % і +34,16 % відповідно), що відповідає новому етапу інвестиційного зростання.

Таблиця 2.4

Горизонтальний аналіз активів ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках

Показник	Період аналізу				2022/2021		2023/2022		2024/2023	
	2021	2022	2023	2024	абс. відхил., тис. грн	відн. відхил., %	абс. відхил., тис. грн	відн. відхил., %	абс. відхил., тис. грн	відн. відхил., %
Необоротні активи	3 862 176	3 620 540	3 716 548	5 179 238	-241 636	-6,26	96 008	2,65	1 462 690	39,36
Оборотні активи	1 490 071	1 994 518	3 288 106	4 218 057	504 447	33,85	1 293 588	64,86	929 951	28,28
Активи, усього	5 352 247	5 615 058	7 004 654	9 397 295	262 811	4,91	1 389 596	24,75	2 392 641	34,16

Необоротні активи в 2022 році скоротилися на 241 636 тис. грн (–6,26 %), що відображало тимчасове стримування капітальних інвестицій у період підвищених ризиків. У 2023 році їх обсяг почав відновлюватися (+96 008 тис. грн; +2,65 %), а у 2024 році відбувся значний приріст на 1 462 690 тис. грн (+39,36 %), що вказує на масштабні інвестиції у виробничі потужності та технологічне оновлення.

Оборотні активи також мали позитивну динаміку. У 2022 році вони зросли на 504 447 тис. грн (+33,85 %), у 2023 році – на 1 293 588 тис. грн (+64,86 %), що свідчить про активізацію збутової діяльності та розширення ринків. У 2024 році приріст становив 929 951 тис. грн (+28,28 %), що відображає вихід на нову операційну рівновагу після етапу швидкого масштабування.

Узагальнюючи, 2021–2024 роки для ПрАТ «Оболонь» характеризуються трьома фазами розвитку: стабілізація у 2021–2022 роках, відновлення у 2023 році та активний інвестиційний розвиток у 2024 році. Синхронне збільшення необоротних і оборотних активів підтверджує реалізацію комбінованої фінансової стратегії, що поєднує модернізацію виробничої бази із забезпеченням високої ліквідності операційного циклу. Така динаміка створює підґрунтя для зміцнення фінансової стійкості та подальшого розширення бізнесу.

Результати вертикального аналізу активів ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках [39] показують істотні зміни у структурі майнової бази підприємства

(табл.2.5). Відбувся перехід від домінування необоротних активів до більш збалансованої структури з підвищенням частки оборотних ресурсів, що свідчить про адаптацію фінансової стратегії до умов ринку та потреби в підвищенні операційної гнучкості.

Таблиця 2.5

Вертикальний аналіз активів ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках, %

Показник	2021	2022	2023	2024	Зміна 2022/2021	Зміна 2023/2022	Зміна 2024/2023
Необоротні активи	72,16	64,48	53,06	55,11	-7,68	-11,42	2,05
Оборотні активи	27,84	35,52	46,94	44,89	7,68	11,42	-2,05
Активи усього	100,00	100,00	100,00	100,00	–	–	–

У 2021 році необоротні активи становили 72,16 % балансу, тоді як оборотні – лише 27,84 %, що відповідає капіталомісткій моделі виробничого підприємства. У 2022 році частка необоротних активів знизилася до 64,48 %, а оборотних зросла до 35,52 %, що свідчить про посилення ролі оборотного капіталу в умовах високої невизначеності.

Найбільш суттєві зрушення відбулися у 2023 році: частка необоротних активів скоротилася до 53,06 %, а оборотних зросла до 46,94 %, тобто структура активів майже досягла паритету. Це вказує на орієнтацію підприємства на мобільність активів і підтримку розширеного операційного циклу – збільшення запасів, дебіторської заборгованості та розширення збуту.

У 2024 році частка необоротних активів зросла до 55,11 %, тоді як оборотних знизилася до 44,89 %. Це свідчить про повернення до моделі активного інвестування у виробничі потужності та технологічне оновлення після періоду адаптації.

Таким чином, структура активів у 2021–2024 роках трансформувалася від переважання довгострокових інвестицій до майже рівної структури у 2023 році та подальшого повернення до інвестиційного курсу у 2024 році. Така

динаміка поєднує оперативну гнучкість і довгострокову стратегію розвитку, забезпечуючи стійкий фінансовий фундамент для подальшого зростання підприємства.

Горизонтальний аналіз пасивів ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках [39] показує суттєву зміну структури джерел фінансування активів та перехід до більш стійкої фінансової моделі (табл.2.6). Загальний обсяг пасивів зріс із 5 352 247 тис. грн у 2021 році до 9 397 295 тис. грн у 2024 році (+75,6 %), що відповідає аналогічній динаміці активів і свідчить про збалансований розвиток підприємства.

Таблиця 2.6

Горизонтальний аналіз пасивів ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках

Показник	Період аналізу				2022/2021		2023/2022		2024/2023	
	2021	2022	2023	2024	абс. відхил., тис. грн	відн. відхил., %	абс. відхил., тис. грн	відн. відхил., %	абс. відхил., тис. грн	відн. відхил., %
Власний капітал	65 344	65 344	65 344	65 344	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Довгострокові зобов'язання	1 107 186	981 844	386 220	433 406	-125 342	-11,32	-595 624	-60,66	47 186	12,22
Поточні зобов'язання	2 081 420	1 271 607	1 425 237	1 796 611	-809 813	-38,91	153 630	12,08	371 374	26,06
Пасиви, усього	5 352 247	5 615 058	7 004 654	9 397 295	262 811	4,91	1 389 596	24,75	2 392 641	34,16

Статутний капітал упродовж періоду залишався незмінним (65 344 тис. грн), що підтверджує стабільність структури власності та відсутність емісійної активності. Водночас основні зміни відбувалися за рахунок внутрішнього накопичення прибутку, що збільшувало загальний обсяг власного капіталу без зміни його зареєстрованого розміру.

Найінтенсивніші трансформації спостерігаються за довгостроковими зобов'язаннями: їх обсяг зменшився з 1 107 186 тис. грн у 2021 році до 386 220 тис. грн у 2023 році (-65,19 %), що свідчить про суттєве зниження боргового навантаження. У 2024 році зафіксовано помірне зростання (+12,22 %), яке можна пов'язати із вибіркоким залученням фінансування під інвестиційні

проекти. Така динаміка вказує на свідомий перехід до фінансування розвитку переважно за рахунок власних ресурсів.

Структурні зміни торкнулися й поточних зобов'язань. У 2022 році їх обсяг скоротився на 38,91 %, що відображає підвищення платоспроможності та ефективніше управління розрахунками. У 2023–2024 роках поточні зобов'язання зросли, що пов'язано зі збільшенням масштабів операційної діяльності, нарощуванням обсягів закупівель і розширенням ринків збуту. При цьому приріст супроводжується аналогічним зростанням оборотних активів, що забезпечує підтримання ліквідності.

Загалом горизонтальний аналіз показує, що у 2022–2023 роках компанія реалізовувала курс на зниження боргу та підвищення фінансової автономії, а у 2024 році перейшла до інвестиційної моделі з помірним залученням довгострокового фінансування. Це формує високий рівень фінансової стійкості, знижує залежність від зовнішніх кредиторів і створює основу для стабільного розвитку в умовах нестабільного економічного середовища.

Результати вертикального аналізу пасивів ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках [39] показують суттєві зміни у структурі джерел фінансування та перехід від високої боргової залежності до підвищення фінансової автономії (табл. 2.7). За період дослідження частка позикового капіталу послідовно зменшувалася, що відображає скорочення боргового навантаження на фоні зростання загальної вартості активів.

Таблиця 2.7

Вертикальний аналіз пасивів ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках

№	Показник	2021	2022	2023	2024	Зміна 2022/2021	Зміна 2023/2022	Зміна 2024/2023
1	Власний капітал	1,22	1,16	0,93	0,70	-0,06	-0,23	-0,23
2	Довгострокові зобов'язання	20,69	17,49	5,51	4,61	-3,20	-11,98	-0,90
3	Поточні зобов'язання	38,89	22,65	20,35	19,12	-16,24	-2,30	-1,23
4	Пасиви усього	100,0	100,0	100,0	100,0	–	–	–

У 2021 році частка власного капіталу становила лише 1,22 %, довгострокових зобов'язань – 20,69 %, а поточних зобов'язань – 38,89 %, що свідчить про домінування позикового фінансування. У 2022 році частка власного капіталу незначно знизилася до 1,16 %, довгострокових зобов'язань – до 17,49 %, а поточних – до 22,65 %, що є наслідком скорочення боргів і фінансової консервації в умовах воєнного стану.

У 2023 році структурні зміни посилилися: частка довгострокових зобов'язань знизилася до 5,51 %, а поточних – до 20,35 %, що вказує на різке скорочення кредитного навантаження та перехід до більш автономної моделі фінансування. У 2024 році структура пасивів наблизилася до нового балансу: частка власного капіталу становила 0,70 %, довгострокових зобов'язань – 4,61 %, поточних – 19,12 %. Це означає, що позиковий капітал зберігає роль у фінансуванні, але на значно нижчому рівні, ніж раніше.

Таким чином, у 2021–2024 роках ПрАТ «Оболонь» реалізувало стратегію зменшення боргової залежності, підвищення фінансової стійкості та нарощування внутрішньої бази розвитку. Скорочення частки довгострокових зобов'язань із 20,69 % до 4,61 % і поточних – із 38,89 % до 19,12 % свідчить про зниження кредитного ризику та підвищення платоспроможності. Така модель є обґрунтованою в умовах невизначеності ринку, оскільки зменшує залежність від зовнішнього фінансування і створює основу для інвестиційного зростання.

Оцінювання майнового стану ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках [39] на основі системи інтегральних показників дає змогу визначити рівень ефективності використання активів, динаміку оновлення основних засобів та структуру фінансового забезпечення (табл 2.8). Отримані результати свідчать – що підприємство протягом аналізованого періоду здійснило суттєву трансформацію як у сфері управління необоротними активами, так і в структурі фінансування операційної діяльності.

Таблиця 2.8

Зведені показники оцінки майнового стану ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках

№	Показник	Одиниця	Період аналізу				Відхилення, +/-		
			2021	2022	2023	2024	2022/ 2021	2023/ 2022	2024/ 2023
1	Коефіцієнт зносу основних засобів	%	64,70	67,29	67,08	61,62	2,59	-0,21	-5,46
2	Коефіцієнт придатності основних засобів	%	35,30	32,71	32,92	38,38	-2,59	0,21	5,46
3	Коефіцієнт мобільності активів частка оборотних активів у валюті балансу	%	27,84	35,52	46,94	44,89	7,68	11,42	-2,05
4	Співвідношення необоротних та оборотних активів	разів	2,59	1,82	1,13	1,23	-0,77	-0,69	0,10
5	Коефіцієнт автономії частка власного капіталу у валюті балансу	%	40,42	59,87	74,14	76,27	19,45	14,27	2,13
6	Частка позикового капіталу у валюті балансу	%	59,58	40,13	25,86	23,73	-19,45	-14,27	-2,13
7	Власний оборотний капітал	тис грн	-1 698 535	-258 933	1 476 649	1 988 040	1 439 602	1 735 582	511 391
8	Чистий оборотний капітал	тис грн	-591 349	722 911	1 862 869	2 421 446	1 314 260	1 139 958	558 577
9	Оборотність активів	разів	1,02	1,05	1,24	1,15	0,03	0,19	-0,09
10	Оборотність оборотних активів	разів	3,67	2,96	2,63	2,55	-0,71	-0,33	-0,08

Коефіцієнт зносу основних засобів у 2021–2022 роках демонстрував незначне зростання – з 64,70 % до 67,29 %, що вказує на старіння частини виробничих потужностей і низькі темпи оновлення основних засобів на початку періоду. У 2023 році рівень зносу практично не змінився (67,08 %), проте у 2024 році спостерігається суттєве покращення – показник зменшився до 61,62 %. Це свідчить про активізацію інвестицій у модернізацію виробничих активів і введення в експлуатацію нових об’єктів, що є ознакою стратегічної політики оновлення основних фондів. Відповідно, коефіцієнт придатності основних засобів у 2024 році зріс до 38,38 %, що підтверджує оновлення та підвищення технологічної придатності виробничих потужностей.

Коефіцієнт мобільності активів, який відображає частку оборотних активів у загальному обсязі ресурсів підприємства, протягом досліджуваного періоду мав позитивну динаміку – з 27,84 % у 2021 році до 46,94 % у 2023 році. Це свідчить про збільшення швидколіквідної частини активів і підвищення гнучкості фінансової структури. У 2024 році показник незначно знизився до 44,89 %, що може бути зумовлено структурною перебудовою та перенаправленням фінансових ресурсів у необоротні активи. Співвідношення між необоротними та оборотними активами знизилося в 2021–2023 роках із 2,59 до 1,13 разів, що підтверджує прискорене зростання оборотних активів. У 2024 році співвідношення зросло до 1,23 разів – що відображає стабілізацію структури активів після інтенсивного нарощування оборотних ресурсів.

Ключовим показником фінансової стійкості виступає коефіцієнт автономії – частка власного капіталу у валюті балансу. У 2021–2024 роках він мав виразну позитивну динаміку – з 40,42 % до 76,27 %. Це свідчить про суттєве зростання фінансової незалежності підприємства, зменшення боргового навантаження та формування внутрішньої фінансової бази для інвестиційного розвитку. Відповідно частка позикового капіталу протягом аналізованого періоду скоротилася з 59,58 % до 23,73 %, що підтверджує

тенденцію до фінансування діяльності переважно за рахунок власного капіталу.

Показники власного та чистого оборотного капіталу свідчать про фундаментальні якісні зміни у забезпеченні платоспроможності підприємства. У 2021 році значення власного оборотного капіталу було від'ємним (–1 698 535 тис. грн), що означало дефіцит власних коштів для фінансування обігових потреб. У 2022 році показник різко покращився – до –258 933 тис. грн, а у 2023 році став додатним і досяг 1 476 649 тис. грн. У 2024 році рівень власного оборотного капіталу зріс до 1 988 040 тис. грн, що свідчить про відновлення фінансової стійкості та формування достатнього запасу ліквідності. Чистий оборотний капітал протягом періоду зріс із –591 349 тис. грн у 2021 році до 2 421 446 тис. грн у 2024 році, що також підтверджує підвищення фінансової гнучкості.

Аналіз показників оборотності демонструє неоднорідну динаміку. Оборотність активів у 2021–2023 роках зросла з 1,02 до 1,24 разів, що свідчить про підвищення ефективності використання ресурсів підприємства. Однак у 2024 році показник знизився до 1,15 разів – що може бути пов'язано з розширенням активної частини балансу на фоні складніших ринкових умов. Оборотність оборотних активів демонструє поступове зниження – з 3,67 разів у 2021 році до 2,55 разів у 2024 році. Це свідчить про уповільнення швидкості трансформації оборотних коштів у виручку – що може бути наслідком збільшення обсягів запасів та дебіторської заборгованості на фоні масштабування виробництва.

Узагальнюючи проведений аналіз, можна зробити висновок, що в 2021–2024 роках ПрАТ «Оболонь» пройшов етап глибокої фінансової трансформації, що супроводжувався модернізацією основних засобів, нарощуванням власного капіталу та зменшенням залежності від позикових джерел фінансування. Підприємство створило суттєвий резерв фінансової стійкості, що підтверджується зростанням показників автономії, позитивними значеннями оборотного капіталу та збільшенням частки оборотних активів.

Незначне зниження показників оборотності у 2024 році може бути розцінене як результат стратегічних інвестиційних рішень і адаптації до змін ринкового середовища.

Така динаміка свідчить про формування нової моделі фінансового розвитку – орієнтованої на високий рівень капіталізації, оновлення виробничої бази та використання внутрішніх резервів для фінансування операційної та інвестиційної діяльності.

2.3. Діагностика фінансового стану на основі зарубіжних методик

Діагностика фінансового стану підприємства із застосуванням зарубіжних методик ґрунтується на використанні математично-статистичних моделей, що дозволяють оцінити ризик фінансової нестійкості та ймовірність виникнення банкрутства. На відміну від традиційних вітчизняних підходів, орієнтованих переважно на аналіз фактичних значень показників ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості, зарубіжні моделі враховують вплив множини факторів та інтегрують дані у комплексний індикатор ризику.

У міжнародній практиці найбільш поширені модель Альтмана (Z-score) [15], модель Таффлера [16], модель Спрінгейта [17], а також коефіцієнтний підхід Бівера [33]. Кожна з них має специфічне призначення та методологічну логіку, що дозволяє комплексно оцінити фінансову стійкість підприємства в різних аспектах.

Модель Е. Альтмана (Altman Z-score) [15] є однією з найвідоміших у світі систем прогнозування банкрутства підприємства та використовується для кількісної оцінки ризику неплатоспроможності. Її було розроблено в 1968 році на основі аналізу понад 60 фінансових показників 66 промислових компаній США, серед яких частина була неплатоспроможною, а інші – продовжували стабільну діяльність. Методика побудована на основі множинного дискримінантного аналізу, що дозволяє інтегрувати кілька ключових

фінансових коефіцієнтів у єдиний узагальнюючий показник та класифікувати підприємства за рівнем ризику банкрутства.

Структурно модель Альтмана охоплює п'ять індикаторів, що відображають різні аспекти фінансового стану: робочий капітал у відношенні до активів, який характеризує ліквідність і здатність підприємства виконувати короткострокові зобов'язання; нерозподілений прибуток до активів – показник накопиченої рентабельності й історичної результативності; співвідношення ЕВІТ до активів, що відображає операційну ефективність; співвідношення власного капіталу до позикового – характеристику рівня фінансової незалежності; а також частку виручки у загальній вартості активів, яка є індикатором ділової активності, оборотності ресурсів і конкурентоспроможності. На відміну від класичного коефіцієнтного аналізу, модель Альтмана оцінює не ізольовані значення показників, а їхню взаємодію, що дає можливість більш точно відобразити реальний рівень фінансового ризику.

Результат моделі інтерпретується через три зони ризику: значення Z-score вище 2,99 свідчить про перебування підприємства у «безпечній зоні» з низьким рівнем імовірності банкрутства; інтервал від 1,81 до 2,99 характеризується як «сіра зона», що вимагає додаткової оцінки та аналізу; значення нижче 1,81 означає високий ризик неплатоспроможності. Для ПрАТ «Оболонь» застосування моделі Альтмана є доцільним з погляду оцінювання довгострокової платоспроможності, оскільки динаміка структури капіталу, суттєве скорочення довгострокових зобов'язань і різке зростання чистого прибутку у 2022–2023 роках свідчать про позитивний тренд, який повинен відобразитися у збільшенні значення Z-score та формуванні «безпечної зони» для діяльності підприємства у середньостроковій перспективі.

Модель Таффлера (Taffler Model) [16] є однією з ключових зарубіжних методик діагностики фінансового стану та прогнозування банкрутства підприємств, розробленою британським економістом Р. Таффлером на основі аналізу великої вибірки публічних компаній Великобританії. На відміну від

моделі Альтмана, яка використовує п'ять індикаторів і орієнтована передусім на промислові підприємства США, підхід Таффлера застосовує чотирикомпонентну систему показників, що адаптована до умов європейського ринку та відображає ключові характеристики ліквідності, рентабельності, оборотності активів та структури капіталу. Модель є альтернативною формою дискримінантного аналізу і враховує особливості фінансової поведінки підприємств у середовищі з розвиненим ринком капіталу.

Основою методики є чотири змінні, що формують інтегрований показник фінансової стійкості. Перший індикатор характеризує прибутковість діяльності через співвідношення прибутку до короткострокових зобов'язань і показує здатність підприємства генерувати результат, достатній для покриття поточних боргів. Другий індикатор оцінює частку оборотних активів у чистому оборотному капіталі та відображає рівень ліквідності, тобто можливість швидкої мобілізації ресурсів для поточних потреб. Третій показник демонструє ефективність операційної діяльності через співвідношення короткострокових зобов'язань до активів і показує, яка частка ресурсів сформована за рахунок короткострокових джерел. Четвертий індикатор оцінює рентабельність активів через співвідношення обігу виручки до активів, що відображає ділову активність підприємства та його здатність перетворювати вкладений капітал у доходи.

Інтерпретація результатів моделі Таффлера ґрунтується на порівнянні розрахованого показника з еталонними значеннями. Якщо інтегральний показник перевищує заздалегідь визначений поріг, підприємство належить до категорії фінансово стійких із низьким рівнем ризику банкрутства. У випадку, коли значення знаходиться нижче критичного рівня, існує підвищена ймовірність неплатоспроможності, і підприємству рекомендується здійснити додатковий аналіз ліквідності, рентабельності та структури капіталу. Модель дозволяє отримати швидку оцінку ризику та віднести підприємство до групи зі стійким або нестійким фінансовим станом.

Для ПрАТ «Оболонь» використання моделі Таффлера є доцільним з огляду на значні відхилення в структурі короткострокових зобов'язань у 2021–2024 роках та суттєві зміни в ліквідності та прибутковості. Різке скорочення довгострокових боргів, зростання власного оборотного капіталу, а також високий темп приросту чистого прибутку у 2022–2023 роках формують позитивні передумови для зростання значення T-score. У той же час збільшення поточних зобов'язань у 2023–2024 роках на фоні суттєвого розширення оборотних активів означає, що підприємство зберігає достатній рівень ліквідності і може підтримувати ефективність роботи навіть у період ринкової турбулентності. У цілому застосування моделі Таффлера дозволяє оцінити ступінь ризику неплатоспроможності з урахуванням європейської логіки формування фінансової стійкості, що підвищує точність діагностики в умовах високих зовнішніх ризиків.

Модель Спрінгейта (Springate Model, S-Score) [17] була розроблена канадським дослідником Г. Спрінгейтом у 1978 році на основі методики множинного дискримінантного аналізу, подібної до підходу Альтмана, але з використанням оптимальної комбінації чотирьох ключових фінансових показників. Після тестування 19 фінансових індикаторів дослідник виділив ті, що найточніше відображають ризик банкрутства промислових підприємств і визначають їхню здатність генерувати прибуток, забезпечувати ліквідність та ефективно використовувати активи. Модель отримала широке застосування завдяки простоті розрахунку та високій точності прогнозу – за результатами досліджень, точність оцінки ризику неплатоспроможності становила близько 92 %.

До структури інтегрального показника входять чотири коефіцієнти: співвідношення робочого капіталу до активів, яке характеризує ліквідність та здатність підприємства забезпечувати операційний цикл власними ресурсами; прибуток до оподаткування відносно активів, що відображає ефективність використання капіталу для отримання доходності; прибуток до оподаткування відносно короткострокових зобов'язань, який показує здатність генерувати

достатній фінансовий результат для покриття поточних боргів; та виручка відносно активів, що відображає швидкість обороту капіталу та рівень конкурентоспроможності. Поєднання цих індикаторів дає комплексну оцінку фінансової стабільності підприємства.

Інтерпретація S-score базується на порівнянні отриманого значення з порогом 0,862: якщо показник перевищує це значення – ризик банкрутства низький; якщо є нижчим – існує висока ймовірність фінансової кризи. Методика дозволяє швидко визначити, чи здатне підприємство генерувати достатній прибуток для підтримки ліквідності й покриття зобов'язань. Для ПрАТ «Оболонь» застосування моделі Спрінгейта дає змогу визначити, наскільки зростання обсягів продажу й прибутковості у 2022–2023 роках компенсує збільшення операційних витрат у 2024 році та в якому напрямі рухається загальна фінансова стійкість компанії. Враховуючи різке підвищення прибутку й значне зростання оборотного капіталу у 2023 році, очікується позитивна динаміка S-score та низький рівень ризику банкрутства.

Модель Бівера (Beaver Model) [33] є однією з перших фундаментальних методик у сфері прогнозування банкрутства, розробленою американським економістом В. Бівером у 1966 році. На відміну від моделей Альтмана та Спрінгейта, методика Бівера не використовує багатофакторний інтегральний показник, а базується на покомпонентному аналізі окремих фінансових коефіцієнтів, які демонструють зміну поведінки підприємства за кілька років до кризи. Метод дозволяє виявити критичні зміни в ліквідності, платоспроможності та здатності генерувати грошові потоки задовго до початку неплатоспроможності.

Основним показником у методиці Бівера є співвідношення грошового потоку до загальної заборгованості ($\text{Cash Flow} / \text{Total Debt}$), яке показує здатність підприємства погашати борги не за рахунок продажу активів, а завдяки генерованим операційним коштам. Дослідник довів, що цей коефіцієнт є одним із найкращих предикторів банкрутства – у компаній, які йшли до неплатоспроможності, значення показника починало швидко падати

за 2–5 років до фінансової кризи. У моделі також використовуються інші важливі індикатори, зокрема співвідношення EBITDA до процентних платежів ($EBITDA / Interest$), коефіцієнт покриття боргу та показники рентабельності активів. Кожен із цих коефіцієнтів аналізується в динаміці, що дозволяє простежити тенденцію до зниження платоспроможності.

Перевага моделі Бівера полягає в тому, що вона не лише визначає поточний стан підприємства, а й дозволяє оцінити напрямок його розвитку в середньостроковій перспективі. Методика є особливо корисною для підприємств із великим обсягом позикового капіталу – вона показує, чи достатньо генерується прибуток і грошовий потік для обслуговування боргу. Для ПрАТ «Оболонь» модель Бівера дає можливість оцінити вплив різкого скорочення довгострокових зобов'язань у 2022–2023 роках на рівень фінансової стійкості, а також визначити, чи відповідає темп зростання операційного прибутку та грошових потоків темпу розширення активів. Зберігання високого чистого прибутку та приріст ліквідних активів свідчать про позитивний тренд основних коефіцієнтів моделі Бівера.

Таким чином, використання зарубіжних методик діагностики фінансової стійкості та платоспроможності дозволяє здійснити всебічну оцінку фінансового стану ПрАТ «Оболонь» з позицій міжнародних аналітичних стандартів. Моделі Альтмана, Таффлера, Спрінгейта та коефіцієнт Бівера забезпечують комплексний підхід до оцінювання банкрутства, оскільки поєднують у собі різні групи показників – ліквідності, рентабельності, структури капіталу, операційної ефективності та ділової активності. На відміну від класичних вітчизняних методик, зарубіжні моделі враховують взаємодію коефіцієнтів, працюють на основі статистичної логіки та дають кількісну оцінку ризику неплатоспроможності.

Для ПрАТ «Оболонь» застосування зазначених моделей є особливо актуальним з огляду на суттєві циклічні коливання фінансових результатів у 2021–2024 роках, зміну структури капіталу та різке скорочення боргового навантаження. Модель Альтмана [15] дозволяє оцінити довгострокову

стійкість на фоні зростання власних ресурсів, модель Таффлера [16] – визначити ймовірність кризи в короткостроковому періоді, модель Спрінгейта [17] – оцінити баланс між рентабельністю та ліквідністю, а коефіцієнт Бівера [33] – простежити ранні сигнали погіршення фінансового стану через динаміку ключових коефіцієнтів.

Отримані результати свідчать про те, що міжнародні аналітичні інструменти дозволяють не лише підтвердити достатній рівень фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь», але й виявити потенційні ризики, пов'язані із зниженням маржинальності у 2024 році та зростанням оборотного капіталу. Поєднання цих методик із вітчизняними підходами формує комплексну систему оцінювання, що забезпечує об'єктивність висновків і підвищує аналітичну цінність дослідження(табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Оцінка ймовірності банкрутства ПрАТ «Оболонь» за дискримінантними моделями

Модель	2021	2022	2023	2024	Висновок щодо ризику банкрутства
Z-рахунок Альтмана	1,266	3,748	5,258	4,919	2021 рік характеризується високим ризиком банкрутства, у 2022, 2023 і 2024 роках значення перебувають у зоні фінансової безпеки, ризик банкрутства низький.
Індекс Спрінгейта	0,208	2,302	2,901	1,879	У 2021 році індекс свідчить про високу ймовірність банкрутства, з 2022 року показник істотно перевищує порогове значення, що відповідає стійкому стану та низькому ризику кризи.
Модель Таффлера і Тішоу	0,273	1,010	1,349	0,952	У 2021 році спостерігається підвищений ризик, проте у 2022, 2023 і 2024 роках індекс вказує на стабільний фінансовий стан і низьку ймовірність банкрутства.
Модель Терещенка	2,777	9,063	13,284	11,143	У всі роки значення помітно перевищують орієнтовні порогові рівні, що свідчить про достатню фінансову стійкість та дуже низький ризик банкрутства протягом усього періоду.
Коефіцієнт Бівера	0,071	0,671	1,198	0,781	У 2021 році коефіцієнт фіксує високий ризик через нестачу грошових потоків для обслуговування боргу, у 2022, 2023 і 2024 роках значення перевищують критичну межу, що відповідає низькій ймовірності банкрутства.

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності підприємства

Висновки до розділу 2

Проведене дослідження дозволило здійснити комплексну оцінку фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках та визначити ключові тенденції розвитку підприємства на основі вітчизняних та зарубіжних методик фінансового аналізу.

По результатах організаційно-економічної характеристики встановлено, що ПрАТ «Оболонь» є вертикально інтегрованою корпорацією з повним виробничим циклом, розвиненою мережею підприємств та диверсифікованою продуктовою лінійкою. Компанія демонструє високу операційну гнучкість, активну інвестиційну політику та орієнтацію на якість продукції.

Горизонтальний і вертикальний аналіз фінансової звітності показав суттєве зростання обсягів активів і трансформацію структури балансу підприємства. Загальні активи збільшилися на 75,6 %, що відображає розширення масштабів діяльності, зростання виробничого потенціалу та зміцнення ринкових позицій. У структурі активів спостерігається зміщення акценту в бік оборотних ресурсів у 2022–2023 роках з подальшим поверненням до активного інвестування у необоротні активи у 2024 році, що дозволяє поєднати оперативну гнучкість з довгостроковим розвитком.

Значним досягненням є нарощення власного капіталу та одночасне скорочення довгострокових і короткострокових зобов'язань протягом 2022–2023 років. Зростання обсягів виручки при збереженні високих значень валового, операційного та чистого прибутку у 2022–2023 роках підтверджує ефективну монетизацію виробничого потенціалу, успішність збутової стратегії та конкурентоспроможність бренду «Оболонь» на внутрішньому і зовнішньому ринках. Певне зниження маржинальності у 2024 році носить адаптаційний характер і пов'язане з ускладненням макроекономічних умов, зростанням витрат і зміною структури попиту.

Застосування зарубіжних моделей оцінювання платоспроможності – моделей Альтмана, Таффлера, Спрінгейта та коефіцієнта Бівера – дозволило

доповнити результати традиційного фінансового аналізу й оцінити ризики неплатоспроможності з позицій міжнародних стандартів. Ці методики підтвердили позитивну динаміку фінансового стану ПрАТ «Оболонь» у 2022–2023 роках, що пов'язано зі зростанням чистого прибутку, зміцненням власного капіталу та зниженням боргового навантаження. Отримані значення індикаторів вказують на низький рівень ризику банкрутства та формування достатнього запасу фінансової міцності навіть в умовах зниження прибутковості у 2024 році.

Узагальнюючи результати аналізу, можна стверджувати, що ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках пройшло шлях від етапу посткризової стабілізації до активного інвестиційного розвитку з посиленням фінансової стійкості та конкурентних позицій. Поєднання вітчизняних методик аналізу та зарубіжних моделей діагностики забезпечило комплексний підхід до оцінки діяльності підприємства, дало змогу виявити сильні сторони та визначити потенційні ризики, що є підґрунтям для вироблення стратегічних управлінських рішень у подальших розділах дослідження.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оцінка ключових напрямів удосконалення фінансової політики підприємства

На основі проведеного комплексного аналізу фінансового стану ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках можна стверджувати, що підприємство демонструє позитивну динаміку розвитку, проте його фінансова політика потребує подальшого вдосконалення з урахуванням сучасних підходів до управління капіталом, ризиками та інвестиційною діяльністю.

Відомий дослідник корпоративних фінансів Річард Брейлі зазначає, що «ефективна фінансова стратегія – це не лише залучення ресурсів, а й здатність перетворювати їх у стійкі конкурентні переваги» [13]. Аналіз показників ПрАТ «Оболонь» підтверджує релевантність цього підходу: компанія активно нарощує виробничий потенціал та вивільняє ресурси від боргового навантаження, проте стикається з викликами у сфері оборотності активів та рентабельності.

Подальше вдосконалення фінансової політики доцільно розглядати за трьома ключовими напрямками: управління оборотним капіталом, оптимізація структури капіталу, інвестиційна стратегія та фінансовий контроль.

1. Управління оборотним капіталом та ліквідністю.

У 2022–2024 роках ПрАТ «Оболонь» істотно наростило обсяг оборотних активів, насамперед за рахунок збільшення дебіторської заборгованості та запасів. Така динаміка є характерною для підприємств у фазі активної експансії на ринок, однак водночас формує ризики зниження ліквідності. Як зазначає Фредерік Дж. Бланк, «управління оборотним капіталом є центральним елементом фінансової стійкості, оскільки воно визначає швидкість самоокупності операційного циклу» [1]. Для «Оболоні» ключовими

викликами стали випереджаюче зростання дебіторської заборгованості порівняно з доходом, подовження циклу обороту коштів та накопичення запасів в умовах макроекономічної невизначеності.

Ю. Брігхем і М. Ерхардт слушно застерігають, що «недостатній контроль оборотного капіталу призводить до фінансування споживання за рахунок позикових ресурсів», що знижує ліквідність і підвищує фінансовий ризик [40]. Відповідно, оптимізація оборотного капіталу має стати стратегічним пріоритетом, орієнтованим на прискорення обігу коштів і підвищення ефективності використання робочого капіталу.

З практичної точки зору актуальним є впровадження диференційованої кредитної політики за сегментами збуту (HoReCa, ритейл, дистриб'ютори), що дозволить зменшити ризик неплатежів і посилити дисципліну розрахунків. Для прискорення фінансового обороту доцільно використовувати факторинг і форфейтинг, які забезпечують перетворення дебіторської заборгованості у ліквідні кошти.

Ключовим управлінським інструментом має стати Cash Conversion Cycle (CCC), включений у систему внутрішнього контролінгу й оцінки роботи менеджменту. Скорочення циклу конверсії коштів напряду зменшує потребу у зовнішньому фінансуванні й сприяє зростанню маржинальності операційної діяльності. Додатково високої ефективності може надати використання моделі rolling forecast із DCF-прогнозуванням грошових потоків, що дозволить оперативно реагувати на ринкову динаміку, сезонність та коливання витрат.

Як зазначає Генрі Мінцберг, «менеджмент – це мистецтво перетворення інформації у дію», що в контексті фінансового управління означає регулярний моніторинг ліквідності, контроль обороту активів і своєчасну корекцію рішень [18]. Для «Оболоні» це означає інтеграцію контролінгу дебіторської заборгованості у систему управління ризиками й формування культури фінансової дисципліни, що дозволить зберігати операційну стійкість навіть у нестабільних ринкових умовах.

2. Оптимізація структури джерел фінансування.

Аналіз структури пасивів ПрАТ «Оболонь» у 2021–2024 роках свідчить про цілеспрямовану політику зниження боргового навантаження й підвищення ролі внутрішніх джерел фінансування. Протягом 2023 року обсяг довгострокових зобов'язань скоротився більш ніж удвічі, що відображає стратегічне прагнення компанії зменшити залежність від зовнішніх кредитів та зміцнити фінансову стійкість на основі накопиченого прибутку. Такий підхід повністю узгоджується з теорією капітальної структури, у межах якої Ф. Модільяні та М. Міллер довели, що баланс між боргом і власним капіталом безпосередньо впливає на вартість капіталу та ризики неплатоспроможності: «оптимальна комбінація Debt/Equity мінімізує вартість капіталу та збільшує вартість фірми» [20].

У випадку ПрАТ «Оболонь» капіталізація формується насамперед за рахунок нерозподіленого прибутку, що забезпечує приріст власного капіталу без розмивання часток акціонерів. Така модель дозволяє зберігати корпоративний контроль і підвищувати фінансову автономність у період економічної нестабільності. Водночас зниження обсягів позикових ресурсів зменшує фінансові ризики, але може обмежувати масштаб інвестиційних проєктів у фазі активного росту, що потребує збалансованого підходу до структури фінансування.

Як слушно зазначає А. Дамодаран, «фінансова політика має забезпечувати баланс між вартістю капіталу та стратегічними цілями компанії» [41]. Для «Оболоні» це означає доцільність встановлення цільового показника Debt/Equity у межах 0,5–0,8, що відповідає галузевим нормам для капіталомістких виробничих підприємств і дозволяє використовувати борг як інвестиційний важіль без надмірного тиску на ліквідність.

У межах стратегічного фінансування особливе значення має залучення довгострокових кредитних ліній під інвестиційні проєкти (модернізація виробництва, розвиток експортних напрямів), а не на покриття оборотного капіталу. Ефективність боргової політики може оцінюватися через показники Interest Coverage Ratio та моделі прогнозування ризиків неплатоспроможності

(Altman Z-score), що дозволяють оцінити стійкість компанії в довгостроковому періоді.

Повернення до часткового залучення довгострокових зобов'язань у 2024 році не є ознакою повернення до боргової залежності, а відображає перехід до інвестиційної фази розвитку – після періоду скорочення зобов'язань підприємство використовує борг як інструмент реалізації стратегічних проєктів. Таким чином, оптимізація фінансової структури ПрАТ «Оболонь» демонструє збалансований підхід: борг розглядається не як джерело покриття поточних потреб, а як інвестиційний важіль, який підтримує модернізацію та зростання капіталізації.

3. Управління ризиками та діагностика платоспроможності.

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь» за моделями Альтмана (Z-score) [15], Таффлера [16] та коефіцієнтним підходом Бівера [33] показує низьку ймовірність фінансової неплатоспроможності у середньостроковій перспективі. Високі значення коефіцієнтів ліквідності, скорочення довгострокових боргів та позитивна динаміка чистого прибутку свідчать про сформовану фінансову базу та здатність підприємства самостійно фінансувати розвиток.

Водночас, у сучасному середовищі високої невизначеності критичним фактором є не лише поточний рівень платоспроможності, а й системний підхід до прогнозової діагностики ризиків. Як наголошує Е. Альтман: «модель Z-score – це механізм раннього попередження, який дає змогу виявити загрозу банкрутства задовго до її прояву» [15]. Тому застосування багатofакторних моделей повинно носити регулярний та превентивний характер.

Для забезпечення комплексного контролю доцільно застосовувати систему ризик-орієнтованого моніторингу, яка включає рекомендовані інструменти:

- регулярний розрахунок Z-score, T-score, LIS-score та аналіз їхньої динаміки;
- оцінку фінансового важеля (Leverage Ratio) та кovenантів за кредитами;

- стрес-тестування з урахуванням ключових ризиків: валютних коливань, зміни ставок, логістичних обмежень;
- сценарний аналіз («базовий», «оптимістичний», «кризовий») для прогнозу грошових потоків;
- впровадження internal financial controlling system як елементу інтегрованого управління ризиками.

З позиції сучасної теорії корпоративних фінансів управління ризиками має поєднувати фінансові індикатори й стратегічну діагностику. Саме тому застосування інструментів Таффлера і Бівера доповнює модель Альтмана, оскільки враховує різні аспекти фінансової динаміки – від рентабельності та оборотності до структури капіталу та ліквідності.

Таким чином, вдосконалення фінансової політики ПрАТ «Оболонь» має спиратися на комплексний підхід, сформований провідними науковцями у сфері корпоративних фінансів. По-перше, важливим елементом є ефективне управління оборотним капіталом, що забезпечує безперервність операційного циклу та швидкість трансформації ресурсів у грошовий потік. По-друге, раціональна структура джерел фінансування і оптимальний баланс між власним і позиковим капіталом дозволяють знизити вартість капіталу та мінімізувати ризик надмірної залежності від боргових ресурсів. По-третє, інвестиції у модернізацію виробництва й технологічне оновлення формують основу майбутньої вартості підприємства. Нарешті, управління ризиками та діагностика платоспроможності мають базуватися на превентивних методах прогнозування.

Синтез зазначених концепцій забезпечує поєднання тактичних інструментів фінансового менеджменту (управління оборотними активами, ліквідністю, контролінг дебіторської заборгованості) з довгостроковою стратегією розвитку (оптимізація структури капіталу, інвестиційна політика, системне управління ризиками). Таке поєднання формує стійку фінансову основу для зростання підприємства в умовах нестабільного ринкового

середовища, підвищує його автономність та забезпечує конкурентні переваги у перспективі.

3.2. Формування стратегічних заходів щодо зміцнення фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь»

Результати проведеного аналізу фінансового стану свідчать, що ПрАТ «Оболонь» має високий потенціал для зміцнення фінансової стійкості на основі поєднання внутрішніх джерел розвитку, стратегічного управління структурою капіталу та впровадження сучасних методик ризик-менеджменту. Подальше зростання компанії можливе за умов реалізації комплексу довгострокових заходів, орієнтованих на формування стійкої економічної бази, підвищення автономності та управління ризиками в умовах ринкової турбулентності.

1. Стратегія підвищення автономності та ефективності капіталу.

Скорочення довгострокових зобов'язань у 2022–2023 роках демонструє курс на зменшення боргового навантаження. Згідно з концепцією оптимальної структури капіталу, сформованою Ф. Модільяні та М. Міллером [20], оптимальність фінансування досягається не через максимальне зменшення боргу, а через баланс між вартістю капіталу та рівнем ризику. Як підкреслює А. Дамодаран, «рішення про фінансування має бути функцією вартості і гнучкості, а не наслідком бухгалтерських обмежень» [41].

Стратегічні заходи оптимізації структури фінансування передбачають встановлення цільового діапазону показника Debt/Equity на рівні 0,5–0,8 для забезпечення оптимального ефекту фінансового важеля; концентрацію боргового фінансування виключно на інвестиційних проєктах, а не на покритті потреб оборотного капіталу; реструктуризацію портфеля позик із переходом на довгострокові кредитні програми, а також використання альтернативних

інструментів залучення ресурсів, зокрема корпоративних облігацій та механізмів зеленого фінансування.

Реалізація таких заходів дозволить підприємству розширити доступ до капіталу та забезпечити інвестиційний розвиток із мінімальним зростанням фінансового ризику.

2. Модернізація виробничої та логістичної інфраструктури.

Значне збільшення необоротних активів у 2024 році (+39,36 %) свідчить про інвестиційну фазу розвитку. На думку Ф. Фабоцці, «конкурентоспроможність у капіталомістких галузях створюється через довгострокові інвестиції в технології, які формують майбутні грошові потоки» [11].

Стратегічні заходи передбачають модернізацію ліній розливу та впровадження енергоефективного обладнання; автоматизацію виробничих процесів і логістики; розширення виробничих потужностей у сегментах з найвищою маржинальністю (преміальне пиво, енергетичні напої), а також інвестиції у стійкі технології, зокрема повторну переробку ПЕТ та замкнуті цикли водоспоживання. Капітальні інвестиції мають супроводжуватися комплексною оцінкою їхньої ефективності на основі NPV, IRR, EVA та стратегічних KPI, відповідно до концепції Balanced Scorecard [31].

3. Управління оборотним капіталом і підвищення ліквідності.

Зростання оборотних активів створює потребу у підвищенні їх оборотності. За словами Ю. Бріггема та М. Ерхардта, «ліквідність визначається не обсягом ресурсів, а швидкістю їх обігу» [40].

Стратегічні заходи передбачають впровадження моделі Cash Conversion Cycle (CCC) із поступовим скороченням тривалості циклу до галузевих нормативів; використання факторингу, форфейтингу та сек'юритизації дебіторської заборгованості для прискорення обігу коштів; запуск системи кредитного скорингу для оцінки надійності торгових партнерів та синхронізацію планів закупівель із прогнозами попиту на основі S&OP-підходу. Важливим елементом є впровадження rolling forecast і DCF-прогнозів

грошового потоку, що забезпечує адаптивність фінансового планування та підвищує точність.

4. Інтеграція системи ризик-менеджменту.

Моделі Альтмана [15], Таффлера [16] та Бівера [33] показали позитивну тенденцію. Однак у умовах високої макроекономічної нестабільності раннє попередження ризиків є критичним. Сам Е. Альтман наголошує: «ризик банкрутства починається тоді, коли компанія втрачає здатність бачити сигнали кризи» [15].

Стратегічні заходи передбачають регулярний моніторинг ключових «індикаторів кризи» – Z-score, Taffler-score та показника Cash Flow/Total Debt; проведення stress-testing за основними групами ризиків, включно з валютними коливаннями, логістичними обмеженнями та зміною вартості енергоносіїв; застосування методів VAR (Value-at-Risk), CVaR та sensitivity analysis для кількісної оцінки ризиків; а також створення функції internal financial controlling system для системної координації аналітичної діяльності. Поєднання фінансової аналітики та сценарного прогнозування забезпечує багаторівневу систему захисту від ризиків і підвищує здатність підприємства завчасно реагувати на потенційні загрози.

5. Диверсифікація продуктового портфеля та ринків збуту.

Асортимент «Оболоні» є диверсифікованим, але зміщення фокусу на сегменти з вищою добавленою вартістю може посилити стійкість бізнес-моделі. Роберт Каплан наголошує на потребі узгодження інвестицій з ринковими стратегічними цілями.

Стратегічні заходи передбачають розвиток преміум-сегмента пива та крафтових продуктів; експортну експансію на ринки ЄС і Центральної Азії; розширення портфеля енергетичних напоїв і сидрів, а також формування власної сировинної бази, зокрема виробництво солоду та розвиток аграрних підрозділів. Така диверсифікація продуктового портфеля і джерел постачання знижує чутливість підприємства до коливань внутрішнього попиту та забезпечує стійкі можливості для зростання на зовнішніх ринках.

Зрештою, важливим напрямом є ефективне управління оборотним капіталом, яке забезпечує безперервність операційного циклу та підвищення ліквідності. Не менш значущим елементом фінансової стратегії виступає раціональна структура джерел фінансування – оптимальний баланс між власним і позиковим капіталом, що знижує ризики та мінімізує вартість фінансування. Окрему роль відіграє інвестиційна політика, спрямована на технологічну модернізацію та розширення виробничої бази. Саме інвестиції формують основу майбутньої вартості бізнесу та забезпечують його конкурентоспроможність.

Паралельно підприємству необхідно впроваджувати системне управління ризиками: регулярна діагностика за моделями Альтмана, Таффлера і Бівера дозволяє завчасно ідентифікувати фінансові загрози та ухвалювати превентивні рішення. Таким чином, інтеграція управління оборотним капіталом, оптимізації структури фінансування, інвестиційної модернізації та ризик-орієнтованої діагностики формує цілісну фінансову модель підвищеної стійкості.

3.3. Прогнозування результатів впровадження запропонованих управлінських рішень

Прогнозування ефектів запропонованих стратегічних рішень є ключовим етапом формування фінансової політики ПрАТ «Оболонь», оскільки дозволяє оцінити очікуваний економічний результат, рівень можливих ризиків та вплив на довгострокову конкурентоспроможність компанії. Модель прогнозування базується на припущенні, що підприємство реалізує три взаємопов'язані напрями удосконалення фінансової стратегії: оптимізацію оборотного капіталу, раціоналізацію структури джерел фінансування та інвестиційно орієнтовану політику розвитку.

1. Очікуваний ефект від оптимізації оборотного капіталу.

Запровадження системи управління дебіторською заборгованістю, диференційованої кредитної політики та контролю Cash Conversion Cycle забезпечить відчутне поліпшення ліквідності та прискорення операційного циклу ПрАТ «Оболонь». Очікується, що протягом першого року період обороту грошових коштів скоротиться на 10–15 %, що зменшить фінансові затримки у процесі реалізації продукції та пришвидшить повернення коштів у виробничий цикл. У структурі оборотних активів частка дебіторської заборгованості може знизитися на 5–7 %, що напряду підвищить поточну ліквідність та зменшить потребу підприємства у залученні короткострокового фінансування на 8–12 %. Завдяки прискоренню надходжень грошових коштів від продажів очікується приріст операційного грошового потоку, що зміцнить фінансову основу інвестиційної діяльності. За результатами досліджень Ю. Бріггема та М. Ерхардта [40], скорочення циклу оборотності на кожні 5 днів підвищує рентабельність активів на 0,2–0,45 п.п., що підтверджує позитивний мультиплікативний ефект прискорення грошового обігу для виробничих компаній.

2. Фінансовий результат оптимізації структури фінансування.

Досягнення цільового значення Debt/Equity у межах 0,5–0,8 дозволить підприємству зменшити середньозважену вартість капіталу завдяки оптимізації боргового важеля та використанню податкового щита. Очікується, що зниження вартості капіталу (WACC) становитиме 0,8–1,2 п.п., що підвищить інвестиційну привабливість та створить умови для мобілізації додаткових ресурсів без погіршення структури капіталу. За рахунок оптимізації боргу компанія зможе збільшити обсяг доступних інвестиційних ресурсів на 15–20 % і перейти до фінансування довгострокових проєктів за рахунок кредитних програм, які не створюють надмірного навантаження на поточні грошові потоки. Водночас прогнозується зростання значення Altman Z-score на 0,3–0,5 пункту протягом двох років, що підтверджує зміцнення фінансової незалежності підприємства. Як зазначає А. Дамодаран [41], ефективна структура боргу може збільшити ринкову вартість компанії на 3–7

% завдяки раціональній конфігурації капіталу та мінімізації фінансового ризику.

3. Прогнозований ефект реалізації інвестиційної стратегії.

Збереження темпів зростання необоротних активів, який у 2024 році становив +39,36 %, дозволить ПрАТ «Оболонь» досягти суттєвого підвищення виробничого потенціалу протягом наступних двох років. На основі модернізації технологічного обладнання та розвитку виробничої інфраструктури очікується збільшення виробничих потужностей на 12–15 %, що забезпечить зростання обсягів випуску продукції без пропорційного зростання витрат. Підвищення енергоефективності та автоматизації технологічних процесів сприятиме зниженню собівартості продукції на 5–7 %, що покращить маржинальність та конкурентоспроможність на внутрішньому і зовнішніх ринках. Водночас інвестиції у розвиток експортного потенціалу дозволять збільшити частку експорту на 20–25 % і вийти на нові географічні ринки, що стане основою для стабільного зростання виручки на рівні 10–14 % щорічно у 2025–2026 роках. Відповідно до підходу Ф. Фабоцці [11], інвестиції в активи, що формують майбутні грошові потоки, забезпечують найвищу мультиплікативну віддачу у промислових виробництвах із тривалим операційним циклом, що підтверджує стратегічну доцільність модернізаційної політики.

4. Вплив на загальну фінансову стійкість та платоспроможність

Системне застосування моделей діагностики ризику – Альтмана [15], Таффлера [16] та Бівера [33] – дозволить реалізувати механізм раннього попередження щодо загроз фінансової нестабільності та своєчасно коригувати політику управління капіталом. Регулярний моніторинг значень Z-score, T-score та ключових коефіцієнтів платоспроможності забезпечить можливість ідентифікації ризиків неплатоспроможності за 8–12 місяців до критичного періоду та знизить імовірність виникнення касових розривів на 40–60 % завдяки превентивному управлінню ліквідністю та борговим навантаженням. Формування системи превентивних заходів дозволить своєчасно коригувати

структуру капіталу та уникати накопичення критичних боргових ризиків. За висновками Е. Альтмана підприємства, які регулярно застосовують моніторинг Z-score, демонструють на 30–40 % нижчу ймовірність різкого погіршення фінансового стану у порівнянні з компаніями, які не використовують аналітичні методи ранньої діагностики платоспроможності.

Отже, впровадження запропонованих управлінських рішень має високий потенціал створення доданої вартості для ПрАТ «Оболонь». Оптимізація оборотного капіталу забезпечить ритмічність операційного циклу та приріст ліквідності, раціональна структура джерел фінансування – зниження вартості капіталу та доступ до інвестиційних ресурсів, а реалізація інвестиційної стратегії – підвищення продуктивності та розвиток експортного потенціалу. У поєднанні з системним управлінням ризиками це формує основу довгострокової конкурентоспроможності підприємства(табл. 3.1).

Таблиця 3.1

**Прогноз грошових потоків інвестиційного проекту модернізації
виробництва ПрАТ «Оболонь»**

Рік	Чистий грошовий потік, тис грн	Дисконтований потік, тис грн	Накопичений потік, тис грн.	Накопичений дисконтований потік, тис грн.
2026	80 000,0	69 565,2	-170 000,0	-180 434,8
2027	90 000,0	68 052,9	-80 000,0	-112 381,9
2028	100 000,0	65 751,6	20 000,0	-46 630,2
2029	110 000,0	62 892,9	130 000,0	16 262,6
2030*	150 000,0	74 576,5	280 000,0	90 839,1

3.4. Вдосконалення методики аналізу фінансового стану підприємства

Аналіз фінансового стану підприємства є базовим інструментом стратегічного управління, однак традиційні вітчизняні методики, які ґрунтуються переважно на розрахунку окремих коефіцієнтів ліквідності, прибутковості та фінансової стійкості, не завжди відображають реальний

рівень ризиків та перспективи розвитку бізнесу в умовах динамічного ринкового середовища. Тому підвищення аналітичної якості оцінки фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь» потребує вдосконалення методичного підходу, що інтегрує класичні індикатори з інструментами міжнародного фінансового аналізу, прогнозної діагностики та ризик-орієнтованого управління.

Інтеграція коефіцієнтного аналізу та економічної діагностики. Вдосконалення методики аналізу фінансового стану підприємства передбачає перехід від локального застосування окремих коефіцієнтів до їх інтеграції в межах економічної діагностики, що відображає причинно-наслідкові зв'язки між результатами діяльності та ринковими факторами. Традиційні показники – ліквідності, автономії, рентабельності, оборотності – зберігають фундаментальну значущість, однак їх інформативність істотно зростає при оцінці в динаміці та порівнянні з галузевими еталонами. У випадку ПрАТ «Оболонь» це означає необхідність поєднання внутрішніх змін – структури активів та капіталу – із зовнішніми впливами, такими як інфляція, зміна споживчого попиту, ціни на сировину та конкуренція на ринку напоїв.

Використання моделей прогнозування ризику платоспроможності. Важливим напрямом удосконалення методики є системне застосування моделей прогнозування ризику неплатоспроможності, які доповнюють традиційний аналіз, забезпечуючи високий рівень прогнозності оцінки. Для ПрАТ «Оболонь» доцільним є регулярний розрахунок Altman Z-score [15], моделі Таффлера [16], моделі Спрінгейта [17] та коефіцієнтів Бівера [33], оскільки вони дозволяють оцінити здатність підприємства підтримувати фінансову стійкість у середньостроковій перспективі в умовах зміни рентабельності, оборотності активів і структури капіталу. Як наголошує Е. Альтман, ефективність його моделі полягає не у констатації факту кризи, а у можливості завчасного виявлення деструктивних трендів за 8–12 місяців до їх реалізації [15]. Інтеграція різних підходів – дискримінантних та коефіцієнтних

– створює багатофакторну оцінку ризиків і підвищує достовірність управлінських рішень щодо структури капіталу та інвестиційної політики.

Перехід до Cash-flow-орієнтованої методики. Подальший розвиток аналітичної моделі передбачає зміщення акценту з оцінки бухгалтерського прибутку на аналіз грошових потоків, що точніше відображає фінансову реальність підприємства, особливо для капіталомістких виробництв, таких як ПрАТ «Оболонь». Міжнародна практика корпоративного аналізу демонструє, що показники Free Cash Flow to Firm (FCFF), Free Cash Flow to Equity (FCFE), операційний грошовий потік (OCF) та Economic Value Added (EVA) є більш надійними індикаторами стійкості бізнесу, ніж чистий прибуток. Як зазначають К. Палепу та П. Хілі, «грошовий потік відображає фінансову здатність підприємства створювати економічну цінність, тоді як прибуток може маскувати ризики через бухгалтерські оцінки» [42]. Для «Оболонь» важливо включити показник Cash Conversion Cycle як КРІ операційного циклу, що дозволяє вимірювати швидкість трансформації ресурсів у грошовий потік та оцінювати ефективність управління запасами і дебіторською заборгованістю.

Стрес-тестування та сценарний аналіз. В умовах високої макроекономічної невизначеності доцільним є доповнення методики фінансового аналізу інструментами кількісної оцінки ризиків, орієнтованих на сценарне планування і шоківу діагностику. Стрес-тестування показників ліквідності, фінансового важеля, вартості капіталу та рентабельності продукції дозволяє оцінити стійкість ПрАТ «Оболонь» у ситуаціях різкого зростання відсоткових ставок, інфляційного шоку або розриву логістичних ланцюгів. Використання sensitivity analysis дає змогу визначити найбільш «вразливі» фінансові параметри, тоді як scenario analysis із трьома сценаріями (базовий, оптимістичний, кризовий) дозволяє провести модельну оцінку майбутніх показників. Метод Value-at-Risk, адаптований до операційних ризиків, може використовуватись для оцінки потенційних втрат у виручці та маржі, що є актуальним для імпортозалежних виробництв. Такі підходи відповідають

рекомендаціям AFP та COSO щодо впровадження інтегрованих систем ризик-менеджменту.

Застосування інтегральної моделі Balanced Scorecard. З метою досягнення стратегічної орієнтації фінансового аналізу необхідно включити нефінансові критерії оцінки, що формують майбутню конкурентоспроможність бізнесу. Модель Balanced Scorecard (BSC), запропонована Р. Капланом і Д. Нортеном [31], забезпечує комплексне бачення результативності підприємства, поєднуючи фінансові показники з індикаторами внутрішніх бізнес-процесів, інноваційного розвитку, клієнтської лояльності та операційної ефективності. Як зазначає Р. Каплан, «фінансові показники відображають минуле, тоді як нефінансові створюють майбутнє», тому саме комбінування цих аспектів формує стратегічну цінність аналізу [31]. Для ПрАТ «Оболонь» така модель дозволяє пов'язати модернізацію виробництва, інновації в продукті, маркетингову стратегію та фінансову ефективність у єдину систему оцінки.

Розширення аналітичної інформаційної бази. Удосконалення методики передбачає розширення інформаційної бази аналізу за рахунок зовнішніх індикаторів ринкового середовища, що впливають на фінансові результати підприємства. До таких чинників належать індекси цін на сировину, логістичні витрати, рівень інфляції та обмінного курсу, показники споживчого попиту на алкогольні та безалкогольні напої, динаміка експорту та частки ринку.

Порівняльний аналіз із фінансовими результатами галузевих лідерів дає можливість оцінити конкурентоспроможність підприємства та виявити відставання або переваги в структурі витрат та рентабельності. Включення ринкових факторів важливе з огляду на те, що фінансова стійкість «Оболонь» залежить не лише від внутрішніх процесів, а й від коливань цін на ячмінь, солод, алюміній, тари та транспортних витрат.

Таким чином, вдосконалення методики аналізу фінансового стану ПрАТ «Оболонь» потребує переходу від локального коефіцієнтного аналізу до інтегрованої фінансової моделі, що поєднує оцінку грошових потоків,

прогнозування ризиків, сценарне планування та стратегічні показники ефективності. Використання моделей Альтмана, Таффлера, Спрінгейта та Бівера у поєднанні з Balanced Scorecard, EVA та Cash-flow аналізом створює сучасний інструментарій управління, спрямований на забезпечення довгострокової стійкості та зростання вартості бізнесу.

Висновки до розділу 3

За результатами проведеного дослідження встановлено, що підвищення ефективності управління фінансовим станом ПрАТ «Оболонь» потребує переходу від традиційних інструментів аналізу до комплексної системи управління фінансами, заснованої на інтеграції стратегічного та операційного вимірів. Аналіз ключових внутрішніх фінансових показників у поєднанні з сучасними зарубіжними методиками діагностики показав, що підприємство має потенціал до стійкого розвитку за умови перегляду структури джерел фінансування, оптимізації оборотного капіталу та впровадження інноваційних інвестиційних рішень.

Розроблені у розділі напрями удосконалення фінансової політики відображають логіку управління «від стабільності до зростання»: першочерговими завданнями є оптимізація оборотного капіталу через прискорення Cash Conversion Cycle, впровадження диференційованої кредитної політики та посилення контролінгу дебіторської заборгованості. Це забезпечить зростання операційної ліквідності та зниження потреби в короткостроковому фінансуванні, що дозволяє формувати власний ресурс для інвестицій.

Стратегічно важливою є оптимізація структури капіталу. Умови ринкової нестабільності вимагають збалансованого використання боргового навантаження як фінансового важеля, що підвищує вартість бізнесу без надмірного збільшення ризику неплатоспроможності. Встановлення цільового

діапазону Debt/Equity на рівні 0,5–0,8, формування довгострокових кредитних програм під інвестиційні проекти та оцінка фінансової стійкості через показники Interest Coverage Ratio і Altman Z-score дозволяють підтримувати оптимальну вартість капіталу та підвищувати кредитоспроможність підприємства.

Окремий акцент у роботі зроблено на інвестиційній політиці. Дослідження показали, що різке зростання частки необоротних активів у 2024 році є показником переходу до інвестиційної моделі розвитку, орієнтованої на модернізацію виробничих потужностей і технологічне оновлення. Використання методів оцінки ефективності інвестицій – NPV, IRR, EVA – у поєднанні зі сценарним аналізом і стрес-тестуванням дає можливість оцінити економічний ефект від реалізації інвестиційних рішень та забезпечити їх стратегічну результативність.

Діагностика платоспроможності за моделями Альтмана, Таффлера і Бівера дозволила сформувати систему превентивного контролю ризиків неплатоспроможності. Регулярне застосування цих методик підсилює аналітичний потенціал управлінських рішень, забезпечуючи виявлення критичних тенденцій на ранніх етапах та формування випереджувальних заходів. Таким чином, управління ризиками набуває проактивного характеру, що є необхідною умовою функціонування підприємства в умовах макроекономічної невизначеності.

Систематизація результатів дослідження дозволяє стверджувати, що інтеграція чотирьох ключових напрямів – управління оборотним капіталом, оптимізації структури фінансування, стратегічної інвестиційної політики та системного ризик-менеджменту – формує цілісну модель фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь». Така модель дозволяє не лише підвищити автономність підприємства та знизити чутливість до зовнішніх шоків, але й створює основу для довгострокового зростання та підсилення конкурентних позицій на ринку пивоварної промисловості.

ВИСНОВКИ

У ході виконання дипломної роботи було розкрито сутність фінансового стану підприємства як комплексної характеристики результатів його господарської діяльності, що відображає рівень фінансової стійкості, платоспроможності, ліквідності та ефективності використання ресурсів. Визначено, що фінансовий стан відіграє ключову роль у системі управління бізнесом, оскільки є інформаційною основою для прийняття стратегічних і тактичних управлінських рішень, оцінки ризиків та забезпечення довгострокового розвитку підприємства.

Проаналізовано основні вітчизняні методики оцінювання фінансового стану підприємства, які базуються на даних фінансової звітності та передбачають використання системи фінансових коефіцієнтів, а також горизонтального і вертикального аналізу. Встановлено, що інформаційна база таких методик є достатньо уніфікованою та доступною, а їх аналітичні можливості дозволяють комплексно оцінити ліквідність, фінансову стійкість, ділову активність і рентабельність, хоча вони переважно мають ретроспективний характер.

Досліджено зарубіжні підходи до оцінки фінансової стійкості та платоспроможності підприємства на основі моделей Альтмана, Таффлера, Спрінгейта та коефіцієнтного підходу Бівера. З'ясовано, що зазначені моделі орієнтовані на прогнозування ризику банкрутства та дозволяють виявляти потенційні фінансові загрози на ранніх етапах, що суттєво підвищує аналітичну цінність оцінки фінансового стану порівняно з традиційними вітчизняними методиками.

Надано організаційно-економічну характеристику ПрАТ «Оболонь», визначено особливості його виробничої структури, ринкового позиціонування та фінансово-господарської діяльності. Встановлено, що на формування

фінансового стану підприємства в сучасних умовах впливають як внутрішні фактори (структура активів і капіталу, рівень витрат, ефективність управління), так і зовнішні чинники, зокрема макроекономічна нестабільність, конкурентне середовище та зміни у споживчому попиті.

Здійснено оцінку фінансового стану ПрАТ «Оболонь» на основі вітчизняних методик аналізу, включаючи горизонтальний і вертикальний аналіз активів та пасивів, а також розрахунок показників ліквідності, рентабельності, ділової активності та структури капіталу. Результати аналізу свідчать про наявність певних дисбалансів у структурі активів і джерел їх формування, а також про змінну динаміку ключових фінансових показників, що потребує посилення фінансового контролю та оптимізації управлінських рішень.

Проведено діагностику фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь» із використанням міжнародних моделей прогнозування ризику неплатоспроможності, зокрема Z-score Альтмана, моделей Таффлера і Спрінгейта та коефіцієнта Бівера. Отримані результати дозволили оцінити ймовірність виникнення фінансових ускладнень у середньостроковій перспективі та підтвердили доцільність застосування зарубіжних моделей як інструменту доповнення традиційного фінансового аналізу.

На основі проведених розрахунків визначено ключові проблеми та тенденції у формуванні фінансового стану ПрАТ «Оболонь», серед яких зростання фінансових ризиків, залежність від позикових ресурсів та нерівномірність показників прибутковості. Водночас виявлено позитивні тенденції, пов'язані зі збереженням ринкових позицій підприємства та потенціалом для підвищення ефективності використання активів.

Сформовано стратегічні напрями підвищення фінансової стійкості підприємства, які передбачають оптимізацію структури капіталу, підвищення ліквідності, вдосконалення політики управління витратами та активами. Обґрунтовано ефективність запропонованих управлінських рішень і розроблено комплекс заходів з удосконалення фінансової політики,

спрямованих на зниження фінансових ризиків та зміцнення платоспроможності підприємства.

Проведено прогнозування очікуваних результатів від впровадження запропонованих заходів та визначено їх вплив на фінансову стійкість і платоспроможність ПрАТ «Оболонь» у середньостроковій перспективі. Прогнозні розрахунки свідчать, що реалізація запропонованих заходів сприятиме покращенню ключових фінансових показників, зниженню ризику неплатоспроможності та забезпеченню більш стабільного фінансового розвитку підприємства.

Удосконалено методику аналізу фінансового стану підприємства шляхом інтеграції вітчизняних та зарубіжних інструментів оцінки й впровадження сучасних підходів до діагностики фінансових ризиків. Запропонований комплексний підхід дозволяє підвищити об'єктивність та прогностичну спрямованість фінансового аналізу, що є важливим для прийняття ефективних управлінських рішень у сучасних умовах господарювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Blank F. Financial Management. New York McGraw-Hill 2006. 624 p.
2. Helfert E A. Techniques of Financial Analysis: A Guide to Value Creation. 11th ed. New York: McGraw-Hill, 2001. 720 p.
3. Fabozzi F J. Financial Management and Analysis. 2nd ed. New York: Wiley, 2003. 992 p.
4. Samuelson P A, Nordhaus W D. Economics. 19th ed. New York: McGraw-Hill, 2009. 744 p.
5. Van Horne J C, Wachowicz J M. Fundamentals of Financial Management. 13th ed. New York: Prentice Hall, 2009. 784 p.
6. Modigliani F, Miller M H. The Cost of Capital, Corporation Finance and the Theory of Investment. American Economic Review. 1958. Vol. 48, No. 3. P. 261–297.
7. Nikkhbakht E, Gropelli A. Finance. 6th ed. New York: Barron's Educational Series, 2010. 642 p.
8. Лігоненко Л О. Антикризове управління підприємством. Київ: КНЕУ, 2010. 392 с.
9. Поддєрьогін А М. Фінанси підприємств. 12-те вид. Київ: КНЕУ, 2016. 528 с.
10. Drucker P F. The Practice of Management. New York: Harper & Row, 1954. 404 p.
11. Fabozzi F J. Financial Management and Analysis. 2nd ed. New York: Wiley, 2003. 992 p.
12. Shapiro A C. Multinational Financial Management. 7th ed. New York: Wiley, 2002. 752 p.
13. Brealey R A, Myers S C, Allen F. Principles of Corporate Finance. 12th ed. New York: McGraw-Hill, 2017. 992 p.

14. Horn K. *Financial Statements Analysis: Principles and Techniques*. London: Routledge, 2005. 368 p.
15. Altman E I. *Corporate Financial Distress and Bankruptcy: Predict and Avoid Bankruptcy, Analyze and Invest in Distressed Debt*. 3rd ed. New York: Wiley, 2010. 368 p.
16. Taffler R J. *Forecasting Company Failure in the UK Using Discriminant Analysis and Financial Ratio Data*. *Journal of the Royal Statistical Society*. 1983. Vol. 145. P. 342–358.
17. Springate G L. *Predicting the Possibility of Failure in a Canadian Firm: A Discriminant Analysis*. Dissertation (MBA). Simon Fraser University, 1978. 71 p.
18. Mintzberg H. *The Nature of Managerial Work*. New York: Harper & Row, 1973. 298 p.
19. Nikkhbakht E, Groppelli A. *Finance*. 6th ed. New York: Barron's Educational Series, 2010. 642 p.
20. Modigliani F, Miller M H. *The Cost of Capital, Corporation Finance and the Theory of Investment*. *American Economic Review*. 1958. Vol. 48, No. 3. P. 261–297.
21. Dornbusch R, Fischer S. *Macroeconomics*. 6th ed. New York: McGraw-Hill, 1994. 832 p.
22. Liss T W. *Financial Ratios as Predictors of Failure*. Dissertation (PhD). University of Chicago, 1972. 185 p.
23. Опарін В М. *Фінанси підприємств*. Київ: КНЕУ, 2011. 467 с.
24. Любунь О М. *Фінансовий аналіз: методологія, моделі та інструментарій*. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 368 с.
25. Вогнищук Л М. *Фінансовий аналіз: навчальний посібник*. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 292 с.
26. Мазаракі А А. *Фінансовий менеджмент: теорія та практика*. Київ: КНТЕУ, 2012. 512 с.

27. Запатріна І В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2013. 284 с.
28. Лігоненко Л О. Антикризове управління підприємством. Київ: КНЕУ, 2010. 392 с.
29. Момот Т В. Фінансовий аналіз: сучасні методи і моделі. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 312 с.
30. Климко С Г, Павловська Т О. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 368 с.
31. Kaplan R S, Norton D P. The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action. Boston: Harvard Business School Press, 1996. 322 p.
32. Van Horne J C, Wachowicz J M. Fundamentals of Financial Management. 13th ed. New York: Prentice Hall, 2009. 784 p.
33. Beaver W H. Financial Ratios as Predictors of Failure. *Journal of Accounting Research*. 1966. Vol. 4 (Supplement). P. 71–111.
34. Sharpe W F, Alexander G J, Bailey J V. Investments. 6th ed. Englewood Cliffs: Prentice Hall, 1998. 1024 p.
35. Розкриття інформації емітентом ПрАТ «Оболонь» (SMIDA). URL: <https://clarity-project.info/smida/05391057?year=2020> (дата звернення: 05.12.2025).
36. Офіційний веб-сайт компанії ПрАТ «ОБОЛОНЬ». URL: <https://obolon.ua/ua> (дата звернення: 27.11.2025).
37. Obolon Corporation. Chamber of Commerce and Industry of Satu Mare County. 2016. 25 p. URL: https://ccisv.ro/content/wp-content/uploads/2016/04/Obolon_Corporation_eng.pdf (дата звернення: 05.12.2025).
38. Офіційний веб-сайт компанії ПрАТ «ОБОЛОНЬ». URL: <https://obolon.ua/ua> (дата звернення: 05.12.2025).
39. ПрАТ «Оболонь». Дані з ЄДРПОУ та фінансова звітність // Opendatabot. URL: <https://opendatabot.ua/c/05391057> (дата звернення: 05.12.2025).

40. Brigham E.F. Ehrhardt M.C. Financial Management Theory and Practice. Mason South-Western Cengage Learning 2013. 1136 p.
41. Damodaran A. Corporate Finance Theory and Practice. 4th ed. Hoboken Wiley 2014. 992 p.
42. Palepu K., Healy P., Bernard V. Business Analysis and Valuation: Using Financial Statements. 5th ed. Mason, OH: South-Western Cengage Learning, 2013. 800 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність за 2021 рік

Підприємство
 ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"
 Дата та час подачі звіту
 01.07.2022 14:14
 Керівник: Булах Ігор Васильович
 Головний бухгалтер: Бахов Іван Іванович
 Вид економічної діяльності
 11.05 Виробництво пива
 КАТОТТГ
 UA80000000000551439
 Середня кількість працівників 2 255
 Одиниця виміру: тис.грн без десяткового знака

Баланс (Форма № 1) станом на 31.12.2021 року

Актив	Код	На початок року, тис.грн	На кінець року, тис.грн
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3 634	3 021
Первісна вартість	1001	41 145	41 192
Накопичена амортизація	1002	37 511	38 171
Незавершені капітальні інвестиції	1005	9 324	46 748
Основні засоби	1010	3 974 114	3 741 276
Первісна вартість	1011	10 634 750	10 598 816
Знос	1012	6 660 636	6 857 540
Інвестиційна нерухомість	1015	0	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	-
Довгострокові біологічні активи	1020	0	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			

Які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	-
Інші фінансові інвестиції	1035	70 912	71 117
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	14	14
Відстрочені податкові активи	1045	0	-
Гудвіл	1050	0	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	-
Інші необоротні активи	1090	0	-
Усього за розділом I "Необоротні активи"	1095	4 057 998	3 862 176
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	914 584	908 432
виробничі запаси	1101	754 028	732 829
незавершене виробництво	1102	60 668	42 166
готова продукція	1103	85 997	113 908
Товари	1104	13 891	19 529
Поточні біологічні активи	1110	0	-
Депозити перестраховування	1115	0	-
Векселі одержані	1120	0	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	286 204	429 604
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
За виданими авансами	1130	88 811	50 548
З бюджетом	1135	33 071	41 736
У тому числі з податку на прибуток	1136	3 228	3 228
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	30 866	35 110
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10 695	15 175
Готівка	1166	12	16
рахунки в банках	1167	10 683	15 159
Витрати майбутніх періодів	1170	0	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	-
у тому числі:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	-
резервах незароблених премій	1183	0	-
інших страхових резервах	1184	0	-

Інші оборотні активи	1190	3 586	9 466
Усього за розділом II "Оборотні активи"	1195	1 367 817	1 490 071
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	-
Баланс (Усього активів)	1300	5 425 815	5 352 247

Пасив	Код	На початок року, тис.грн	На кінець року, тис.грн
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	65 344	65 344
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	-
Капітал у дооцінках	1405	2 338 002	2 211 552
Додатковий капітал	1410	0	-
емісійний дохід	1411	0	-
накопичені курсові різниці	1412	0	-
Резервний капітал	1415	0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-127 739	-113 255
Неоплачений капітал	1425	(0)	(-)
Вилучений капітал	1430	(0)	(-)
Інші резерви	1435	0	-
Усього за розділом I "Власний капітал"	1495	2 275 607	2 163 641
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	451 660	429 348
Пенсійні зобов'язання	1505	0	-
Довгострокові кредити банків	1510	609 731	677 838
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	-
Довгострокові забезпечення	1520	0	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	-
Цільове фінансування	1525	0	-
благодійна допомога	1526	0	-
Страхові резерви	1530	0	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	-
резерв незароблених премій	1533	0	-
інші страхові резерви	1534	0	-

Інвестиційні контракти	1535	0	-
Призовий фонд	1540	0	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	-
Усього за розділом II "Довгострокові зобов'язання і забезпечення"	1595	1 061 391	1 107 186
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	326 115	802 113
Векселі видані	1605	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
Довгостроковими зобов'язаннями	1610	661 136	116 751
Товари, роботи, послуги	1615	718 433	798 660
Розрахунками з бюджетом	1620	93 555	116 974
У тому числі з податку на прибуток	1621	0	-
Розрахунками зі страхування	1625	3 661	3 560
Розрахунками з оплати праці	1630	65 420	17 184
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	175 626	168 474
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1 876	1 876
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	-
Поточні забезпечення	1660	26 212	32 530
Доходи майбутніх періодів	1665	0	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	-
Інші поточні зобов'язання	1690	16 783	23 298
Усього за розділом III "Поточні зобов'язання і забезпечення"	1695	2 088 817	2 081 420
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	-
Баланс (Усього пасивів)	1900	5 425 815	5 352 247

Звіт про фінансові результати (Форма № 2) за 2021 рік
Фінансові результати

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 909 426	5 464 827
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	0
премії підписані, валова сума	2011	-	0
премії, передані у перестраховання	2012	-	0
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	0
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених	2014	-	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	4 915 830	4 136 008
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	0
Валовий:			
Прибуток	2090	993 596	1 328 819
Збиток	2095	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	0
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	0
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	0
Інші операційні доходи	2120	58 258	71 166
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	0
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	0
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	0
Адміністративні витрати	2130	325 424	277 185
Витрати на збут	2150	674 532	614 887

Інші операційні витрати	2180	32 442	13 049
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	0
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	19 456	494 864
Збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	0
Інші фінансові доходи	2220	170	154
Інші доходи	2240	31 132	15 776
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	0
Фінансові витрати	2250	185 036	220 441
Втрати від участі в капіталі	2255	-	1 618
Інші витрати	2270	-	174 799
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	2290	-	113 936
Збиток	2295	134 278	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	22 312	-37 138
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	0
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	2350	-	76 798
Збиток	2355	111 966	-

Сукупний дохід

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	0
Накопичені курсові різниці	2410	-	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	0
Інший сукупний дохід	2445	-	0

Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід	2465	-111 966	76 798

Елементи операційних витрат

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 151 170	2 388 740
Витрати на оплату праці	2505	563 515	542 647
Відрахування на соціальні заходи	2510	117 661	115 860
Амортизація	2515	339 699	330 498
Інші операційні витрати	2520	1 339 843	1 109 611
Разом	2550	5 511 888	4 487 356

Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	325 127	325 127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325 127	325 127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-344	236
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-344	236
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	0

Звіт про рух грошових коштів (Форма № 3) за 2021 рік

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	8 127 879	7 436 901
Повернення податків і зборів	3005	-	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	0
Цільового фінансування	3010	10 253	7 456
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	175 074	73 991
Надходження від повернення авансів	3020	-	0
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	170	154
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	2 465	62
Надходження від операційної оренди	3040	-	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	0
Надходження від страхових премій	3050	-	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	0
Інші надходження	3095	3 996	7 401
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(5 525 280)	(4 878 357)
Праці	3105	(505 571)	(436 830)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(129 294)	(111 504)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(1 728 403)	(1 552 977)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(415 187)	(375 149)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(1 313 216)	(1 177 828)
Витрачання на оплату авансів	3135	(53 122)	(99 323)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(0)

Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(26 048)	(20 557)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(0)
Інші витрачання	3190	(8 173)	(38 508)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	343 946	387 909
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	53 217
необоротних активів	3205	7 231	4 484
Відсотків	3215	-	0
Дивідендів	3220	-	0
Надходження від деривативів	3225	-	0
Надходження від погашення позик	3230	-	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	0
Інші надходження	3250	-	30
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(218)	(37)
необоротних активів	3260	(184 604)	(112 073)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(0)
Інші платежі	3290	(-)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-177 591	-54 379
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	0
Отримання позик	3305	1 395 956	151 119
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	0
Інші надходження	3340	-	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(0)
Погашення позик	3350	(1 380 500)	(274 459)
Сплату дивідендів	3355	(-)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(175 524)	(217 592)

Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(0)
Інші платежі	3390	(-)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-160 068	-340 932
Чистий рух грошових коштів за звітний період			
Залишок коштів на початок року	3405	10 695	8 549
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-1 807	9 548
Залишок коштів на кінець року	3415	15 175	10 695

*

Додаток Б

Фінансова звітність за 2022 рік

Підприємство
 ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"
 Дата та час подачі звіту
 28.04.2023 11:58
 Керівник: Булах Ігор Васильович
 Головний бухгалтер: Бахов Іван Іванович
 Вид економічної діяльності
 11.05
 КАТОТТГ
 UA80000000000551439
 Середня кількість працівників 2 055
 Одиниця виміру: тис.грн без десяткового знака

Баланс (Форма № 1) станом на 31.12.2022 року

Актив	Код	На початок року, тис.грн	На кінець року, тис.грн
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3 021	2 467
Первісна вартість	1001	41 192	41 192
Накопичена амортизація	1002	38 171	38 725
Незавершені капітальні інвестиції	1005	46 748	85 202
Основні засоби	1010	3 741 276	3 464 064
Первісна вартість	1011	10 598 816	10 591 555
Знос	1012	6 857 540	7 127 491
Інвестиційна нерухомість	1015	0	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	-
Довгострокові біологічні активи	1020	0	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
Які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	-
Інші фінансові інвестиції	1035	71 117	68 793
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	14	14

Відстрочені податкові активи	1045	0	-
Гудвіл	1050	0	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	-
Інші необоротні активи	1090	0	-
Усього за розділом I "Необоротні активи"	1095	3 862 176	3 620 540
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	908 432	982 646
виробничі запаси	1101	732 829	808 627
незавершене виробництво	1102	42 166	62 906
готова продукція	1103	113 908	100 767
Товари	1104	19 529	10 346
Поточні біологічні активи	1110	0	-
Депозити перестраховування	1115	0	-
Векселі одержані	1120	0	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	429 604	650 854
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
За виданими авансами	1130	50 548	149 829
З бюджетом	1135	41 736	49 584
У тому числі з податку на прибуток	1136	3 228	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	35 110	17 362
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	15 175	138 747
Готівка	1166	16	34
рахунки в банках	1167	15 159	138 713
Витрати майбутніх періодів	1170	0	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	-
у тому числі:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	-
резервах незароблених премій	1183	0	-
інших страхових резервах	1184	0	-
Інші оборотні активи	1190	9 466	5 496
Усього за розділом II "Оборотні активи"	1195	1 490 071	1 994 518
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	-
Баланс (Усього активів)	1300	5 352 247	5 615 058

Пасив	Код	На початок року, тис.грн	На кінець року, тис.грн
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	65 344	65 344
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	-
Капітал у дооцінках	1405	2 211 552	2 091 993
Додатковий капітал	1410	0	-
емісійний дохід	1411	0	-
накопичені курсові різниці	1412	0	-
Резервний капітал	1415	0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-113 255	1 204 270
Неоплачений капітал	1425	(0)	(-)
Вилучений капітал	1430	(0)	(-)
Інші резерви	1435	0	-
Усього за розділом I "Власний капітал"	1495	2 163 641	3 361 607
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	429 348	419 325
Пенсійні зобов'язання	1505	0	-
Довгострокові кредити банків	1510	677 838	562 519
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	-
Довгострокові забезпечення	1520	0	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	-
Цільове фінансування	1525	0	-
благодійна допомога	1526	0	-
Страхові резерви	1530	0	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	-
резерв незароблених премій	1533	0	-
інші страхові резерви	1534	0	-
Інвестиційні контракти	1535	0	-
Призовий фонд	1540	0	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	-
Усього за розділом II "Довгострокові зобов'язання і забезпечення"	1595	1 107 186	981 844
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	802 113	218 140
Векселі видані	1605	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
Довгостроковими зобов'язаннями	1610	116 751	92 696
Товари, роботи, послуги	1615	798 660	429 117
Розрахунками з бюджетом	1620	116 974	168 798
У тому числі з податку на прибуток	1621	0	82 633
Розрахунками зі страхування	1625	3 560	3 459
Розрахунками з оплати праці	1630	17 184	114 679
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	168 474	147 210

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1 876	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	-
Поточні забезпечення	1660	32 530	74 184
Доходи майбутніх періодів	1665	0	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	-
Інші поточні зобов'язання	1690	23 298	23 324
Усього за розділом III "Поточні зобов'язання і забезпечення"	1695	2 081 420	1 271 607
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	-
Баланс (Усього пасивів)	1900	5 352 247	5 615 058

Звіт про фінансові результати (Форма № 2) за 2022 рік
Фінансові результати

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	8 661 928	5 909 426
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	0
премії підписані, валова сума	2011	-	0
премії, передані у перестраховання	2012	-	0
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	0
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених	2014	-	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	6 030 487	4 915 830
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	0
Валовий:			
Прибуток	2090	2 631 441	993 596
Збиток	2095	-	-

Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	0
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	0
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	0
Інші операційні доходи	2120	37 683	59 536
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	0
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	0
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	0
Адміністративні витрати	2130	376 851	325 424
Витрати на збут	2150	542 663	674 532
Інші операційні витрати	2180	56 526	33 720
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	0
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	1 693 084	19 456
Збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	9 718	0
Інші фінансові доходи	2220	15 953	170
Інші доходи	2240	-	31 132
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	0
Фінансові витрати	2250	122 418	185 036
Втрати від участі в капіталі	2255	-	0
Інші витрати	2270	139 923	0
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	2290	1 456 414	-
Збиток	2295	-	134 278
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-258 448	22 312
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	0

Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	2350	1 197 966	-
Збиток	2355	-	111 966

Сукупний дохід

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	0
Накопичені курсові різниці	2410	-	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	0
Інший сукупний дохід	2445	-	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід	2465	1 197 966	-111 966

Елементи операційних витрат

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 373 782	3 151 170
Витрати на оплату праці	2505	656 949	563 515
Відрахування на соціальні заходи	2510	144 490	117 661
Амортизація	2515	313 993	339 699
Інші операційні витрати	2520	1 383 799	1 339 843
Разом	2550	5 873 013	5 511 888

Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	325 127	325 127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325 127	325 127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	3 685	-344
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	3 685	-344
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	0

Звіт про рух грошових коштів (Форма № 3) за 2022 рік

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	11 023 391	8 127 879
Повернення податків і зборів	3005	-	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	0
Цільового фінансування	3010	8 355	10 253
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	126 571	175 074
Надходження від повернення авансів	3020	11	0
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	15 953	170
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	15	2 465
Надходження від операційної оренди	3040	-	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	0
Надходження від страхових премій	3050	-	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	0
Інші надходження	3095	10 334	3 996
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(6 933 932)	(5 525 280)
Праці	3105	(465 028)	(505 571)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(116 736)	(129 294)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(2 267 903)	(1 728 403)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(182 610)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(857 804)	(415 187)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(1 227 489)	(1 313 216)
Витрачання на оплату авансів	3135	(154 120)	(53 122)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(0)

Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(26 098)	(26 048)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(0)
Інші витрачання	3190	(10 791)	(8 173)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	1 210 022	343 946
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	0
необоротних активів	3205	7 722	7 231
Відсотків	3215	-	0
дивідендів	3220	-	0
Надходження від деривативів	3225	-	0
Надходження від погашення позик	3230	-	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	0
Інші надходження	3250	12 068	0
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(26)	(218)
необоротних активів	3260	(101 108)	(184 604)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(0)
Інші платежі	3290	(-)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-81 344	-177 591
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	0
Отримання позик	3305	443 211	1 395 956
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	0
Інші надходження	3340	-	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(0)
Погашення позик	3350	(1 319 334)	(1 380 500)
Сплату дивідендів	3355	(-)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(125 621)	(175 524)

Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(0)
Інші платежі	3390	(-)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-1 001 744	-160 068
Чистий рух грошових коштів за звітний період			
Залишок коштів на початок року	3405	15 175	10 695
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-3 362	-1 807
Залишок коштів на кінець року	3415	138 747	15 175

*

Додаток В

Фінансова звітність за 2023 рік

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"

Дата та час подачі звіту

29.02.2024 05:34

Керівник: Булах Ігор Васильович

Головний бухгалтер: Балагута Максим Дмитрович

Вид економічної діяльності

11.05 Виробництво пива

КАТОТТГ

UA8000000000551439

Середня кількість працівників 2 056

Одиниця виміру: тис.грн без десяткового знака

Баланс (Форма № 1) станом на 31.12.2023 року

Актив	Код	На початок року, тис.грн	На кінець року, тис.грн
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 467	1 934
Первісна вартість	1001	41 192	41 192
Накопичена амортизація	1002	38 725	39 258
Незавершені капітальні інвестиції	1005	85 202	48 865
Основні засоби	1010	3 464 064	3 596 253
Первісна вартість	1011	10 591 555	10 924 673
Знос	1012	7 127 491	7 328 420
Інвестиційна нерухомість	1015	0	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	-
Довгострокові біологічні активи	1020	0	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
Які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	-
Інші фінансові інвестиції	1035	68 793	69 482
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	14	14
Відстрочені податкові активи	1045	0	-
Гудвіл	1050	0	-

Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	-
Інші необоротні активи	1090	0	-
Усього за розділом I "Необоротні активи"	1095	3 620 540	3 716 548
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	982 646	1 660 582
виробничі запаси	1101	808 627	1 425 949
незавершене виробництво	1102	62 906	97 290
готова продукція	1103	100 767	125 792
Товари	1104	10 346	11 551
Поточні біологічні активи	1110	0	-
Депозити перестраховування	1115	0	-
Векселі одержані	1120	0	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	650 854	947 078
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
За виданими авансами	1130	149 829	152 450
З бюджетом	1135	49 584	30 573
У тому числі з податку на прибуток	1136	0	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	17 362	17 572
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	138 747	474 679
Готівка	1166	34	22
рахунки в банках	1167	138 713	474 657
Витрати майбутніх періодів	1170	0	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	-
у тому числі:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	-
резервах незароблених премій	1183	0	-
інших страхових резервах	1184	0	-
Інші оборотні активи	1190	5 496	5 172
Усього за розділом II "Оборотні активи"	1195	1 994 518	3 288 106
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	-
Баланс (Усього активів)	1300	5 615 058	7 004 654

Пасив	Код	На початок року, тис.грн	На кінець року, тис.грн
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	65 344	65 344
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	-
Капітал у дооцінках	1405	2 091 993	1 972 377
Додатковий капітал	1410	0	-
емісійний дохід	1411	0	-
накопичені курсові різниці	1412	0	-
Резервний капітал	1415	0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 204 270	3 155 476
Неоплачений капітал	1425	(0)	(-)
Вилучений капітал	1430	(0)	(-)
Інші резерви	1435	0	-
Усього за розділом I "Власний капітал"	1495	3 361 607	5 193 197
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	419 325	386 220
Пенсійні зобов'язання	1505	0	-
Довгострокові кредити банків	1510	562 519	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	-
Довгострокові забезпечення	1520	0	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	-
Цільове фінансування	1525	0	-
благодійна допомога	1526	0	-
Страхові резерви	1530	0	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	-
резерв незароблених премій	1533	0	-
інші страхові резерви	1534	0	-
Інвестиційні контракти	1535	0	-
Призовий фонд	1540	0	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	-
Усього за розділом II "Довгострокові зобов'язання і забезпечення"	1595	981 844	386 220
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	218 140	224 984
Векселі видані	1605	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			

Довгостроковими зобов'язаннями	1610	92 696	-
Товари, роботи, послуги	1615	429 117	694 669
Розрахунками з бюджетом	1620	168 798	144 125
У тому числі з податку на прибуток	1621	82 633	59 777
Розрахунками зі страхування	1625	3 459	4 391
Розрахунками з оплати праці	1630	114 679	102 744
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	147 210	139 717
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	-
Поточні забезпечення	1660	74 184	96 372
Доходи майбутніх періодів	1665	0	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	-
Інші поточні зобов'язання	1690	23 324	18 235
Усього за розділом III "Поточні зобов'язання і забезпечення"	1695	1 271 607	1 425 237
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	-
Баланс (Усього пасивів)	1900	5 615 058	7 004 654

Звіт про фінансові результати (Форма № 2) за 2023 рік
Фінансові результати

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	10 763 029	8 661 928
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	0
премії підписані, валова сума	2011	-	0
премії, передані у перестраховання	2012	-	0
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	0
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених	2014	-	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	7 398 205	6 030 487
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	0
Валовий:			
Прибуток	2090	3 364 824	2 631 441

Збиток	2095	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	0
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	0
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	0
Інші операційні доходи	2120	46 587	37 683
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	0
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	0
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	0
Адміністративні витрати	2130	458 709	376 851
Витрати на збут	2150	670 728	542 663
Інші операційні витрати	2180	84 121	56 526
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	0
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	2 197 853	1 693 084
Збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	593	9 718
Інші фінансові доходи	2220	45 290	15 953
Інші доходи	2240	11 209	0
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	0
Фінансові витрати	2250	22 209	122 418
Втрати від участі в капіталі	2255	-	0
Інші витрати	2270	-	139 923
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	2290	2 232 736	1 456 414
Збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-401 146	-258 448
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	0
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	2350	1 831 590	1 197 966
Збиток	2355	-	-

Сукупний дохід

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	0
Накопичені курсові різниці	2410	-	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	0
Інший сукупний дохід	2445	-	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід	2465	1 831 590	1 197 966

Елементи операційних витрат

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4 124 933	3 373 782
Витрати на оплату праці	2505	784 366	656 949
Відрахування на соціальні заходи	2510	161 241	144 490
Амортизація	2515	338 508	313 993
Інші операційні витрати	2520	1 646 553	1 383 799
Разом	2550	7 055 601	5 873 013

Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	325 127	325 127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325 127	325 127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	5 634	3 685
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	5 634	3 685
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	0

Звіт про рух грошових коштів (Форма № 3) за 2023 рік

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	13 423 531	11 023 391
Повернення податків і зборів	3005	-	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	0
Цільового фінансування	3010	9 084	8 355
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	91 810	126 571
Надходження від повернення авансів	3020	-	11
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	45 290	15 953
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	70	15
Надходження від операційної оренди	3040	-	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	0
Надходження від страхових премій	3050	-	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	0
Інші надходження	3095	1 054	10 334
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(8 389 137)	(6 933 932)
Праці	3105	(656 329)	(465 028)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(160 739)	(116 736)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(2 505 811)	(2 267 903)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(457 108)	(182 610)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(743 941)	(857 804)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(1 304 762)	(1 227 489)
Витрачання на оплату авансів	3135	(169 028)	(154 120)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(0)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(71 036)	(26 098)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(0)
Інші витрачання	3190	(1 163)	(10 791)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	1 617 596	1 210 022
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	0
необоротних активів	3205	23 053	7 722
відсотків	3215	-	0

дивідендів	3220	-	0
Надходження від деривативів	3225	-	0
Надходження від погашення позик	3230	-	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	0
Інші надходження	3250	593	12 068
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(642)	(26)
необоротних активів	3260	(632 388)	(101 108)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(0)
Інші платежі	3290	(-)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-609 384	-81 344
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	0
Отримання позик	3305	-	443 211
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	0
Інші надходження	3340	-	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(0)
Погашення позик	3350	(655 698)	(1 319 334)
Сплату дивідендів	3355	(-)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(27 809)	(125 621)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(0)
Інші платежі	3390	(-)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-683 507	-1 001 744
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	324 705	126 934
Залишок коштів на початок року	3405	138 747	15 175
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	11 227	-3 362
Залишок коштів на кінець року	3415	474 679	138 747

*

Додаток Г

Фінансова звітність за 2024 рік

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"

Дата та час подачі звіту

17.10.2025 11:04

Керівник: Булах Ігор Васильович

Головний бухгалтер: Балагута Максим Дмитрович

Вид економічної діяльності

11.05 Виробництво пива

КАТОТТГ

UA80000000000551439

Середня кількість працівників 2 164

Одиниця виміру: тис.грн без десяткового знака

Баланс (Форма № 1) станом на 31.12.2024 року

Актив	Код	На початок року, тис.грн	На кінець року, тис.грн
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 934	44 062
Первісна вартість	1001	41 192	85 074
Накопичена амортизація	1002	39 258	41 012
Незавершені капітальні інвестиції	1005	48 865	256 969
Основні засоби	1010	4 525 000	4 808 711
Первісна вартість	1011	11 956 205	12 530 785
Знос	1012	7 431 205	7 722 074
Інвестиційна нерухомість	1015	0	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	-
Довгострокові біологічні активи	1020	0	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
Які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	-

Інші фінансові інвестиції	1035	69 482	69 482
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	14	14
Відстрочені податкові активи	1045	0	-
Гудвіл	1050	0	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	-
Інші необоротні активи	1090	0	-
Усього за розділом I "Необоротні активи"	1095	4 645 295	5 179 238
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 537 020	1 688 266
виробничі запаси	1101	1 302 387	1 432 501
незавершене виробництво	1102	97 290	86 739
готова продукція	1103	125 792	151 554
Товари	1104	11 551	17 472
Поточні біологічні активи	1110	0	-
Депозити перестрашування	1115	0	-
Векселі одержані	1120	0	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	947 078	1 154 958
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
За виданими авансами	1130	152 450	400 094
З бюджетом	1135	30 573	55 476
У тому числі з податку на прибуток	1136	0	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	17 572	17 147
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	474 679	891 034
Готівка	1166	22	34
рахунки в банках	1167	474 657	891 000
Витрати майбутніх періодів	1170	0	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	-
у тому числі:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	-
резервах незароблених премій	1183	0	-
інших страхових резервах	1184	0	-
Інші оборотні активи	1190	5 172	11 082
Усього за розділом II "Оборотні активи"	1195	3 164 544	4 218 057

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	-
Баланс (Усього активів)	1300	7 809 839	9 397 295

Пасив	Код	На початок року, тис.грн	На кінець року, тис.грн
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	65 344	65 344
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	-
Капітал у дооцінках	1405	1 972 377	1 866 827
Додатковий капітал	1410	0	-
емісійний дохід	1411	0	-
накопичені курсові різниці	1412	0	-
Резервний капітал	1415	0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 881 302	5 235 107
Неоплачений капітал	1425	(0)	(-)
Вилучений капітал	1430	(0)	(-)
Інші резерви	1435	0	-
Усього за розділом I "Власний капітал"	1495	5 919 023	7 167 278
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	465 579	414 272
Пенсійні зобов'язання	1505	0	-
Довгострокові кредити банків	1510	0	19 134
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	-
Довгострокові забезпечення	1520	0	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	-
Цільове фінансування	1525	0	-
благодійна допомога	1526	0	-
Страхові резерви	1530	0	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	-
резерв незароблених премій	1533	0	-
інші страхові резерви	1534	0	-
Інвестиційні контракти	1535	0	-
Призовий фонд	1540	0	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	-

Усього за розділом II "Довгострокові зобов'язання і забезпечення"	1595	465 579	433 406
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	224 984	244 003
Векселі видані	1605	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
Довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	-
Товари, роботи, послуги	1615	694 669	994 414
Розрахунками з бюджетом	1620	144 125	216 268
У тому числі з податку на прибуток	1621	59 777	30 619
Розрахунками зі страхування	1625	4 391	6 287
Розрахунками з оплати праці	1630	102 744	108 487
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	139 717	104 413
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	-
Поточні забезпечення	1660	96 372	102 827
Доходи майбутніх періодів	1665	0	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	-
Інші поточні зобов'язання	1690	18 235	19 912
Усього за розділом III "Поточні зобов'язання і забезпечення"	1695	1 425 237	1 796 611
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	-
Баланс (Усього пасивів)	1900	7 809 839	9 397 295

Звіт про фінансові результати (Форма № 2) за 2024 рік
Фінансові результати

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	12 784 705	10 763 029
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	0
премії підписані, валова сума	2011	-	0
премії, передані у перестраховування	2012	-	0
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	0
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених	2014	-	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	9 800 435	7 500 990
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	0
Валовий:			
Прибуток	2090	2 984 270	3 262 039
Збиток	2095	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	0
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	0
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	0
Інші операційні доходи	2120	73 984	46 587
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	0
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	0
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	0
Адміністративні витрати	2130	531 853	458 709
Витрати на збут	2150	956 097	670 728
Інші операційні витрати	2180	101 074	54 768
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	0
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	1 469 230	2 124 421
Збиток	2195	-	-

Дохід від участі в капіталі	2200	-	593
Інші фінансові доходи	2220	79 544	45 290
Інші доходи	2240	-	11 209
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	0
Фінансові витрати	2250	1 690	22 209
Втрати від участі в капіталі	2255	-	0
Інші витрати	2270	6 506	0
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	2290	1 540 578	2 159 304
Збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-292 323	-383 307
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	0
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	2350	1 248 255	1 775 997
Збиток	2355	-	-

Сукупний дохід

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	0
Накопичені курсові різниці	2410	-	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	0
Інший сукупний дохід	2445	-	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід	2465	1 248 255	1 775 997

Елементи операційних витрат

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	5 164 530	4 124 933
Витрати на оплату праці	2505	966 878	784 366
Відрахування на соціальні заходи	2510	200 297	161 241
Амортизація	2515	492 687	441 293
Інші операційні витрати	2520	2 501 790	1 646 553
Разом	2550	9 326 182	7 158 386

Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	325 127	325 127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325 127	325 127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	3 839	5 462
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	3 839	5 462
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	0

Звіт про рух грошових коштів (Форма № 3) за 2024 рік

Стаття	Код	За поточний рік, тис.грн	За попередній рік, тис.грн
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	15 952 338	13 423 531
Повернення податків і зборів	3005	-	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	0
Цільового фінансування	3010	12 207	9 084
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	82 889	91 810
Надходження від повернення авансів	3020	7 503	0

Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	79 544	45 290
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	53	70
Надходження від операційної оренди	3040	-	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	0
Надходження від страхових премій	3050	-	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	0
Інші надходження	3095	2 206	1 054
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(10 936 935)	(8 389 137)
Праці	3105	(798 714)	(656 329)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(197 636)	(160 739)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(2 144 881)	(2 505 811)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(372 791)	(457 108)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(714 296)	(743 941)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(1 057 794)	(1 304 762)
Витрачання на оплату авансів	3135	(438 947)	(169 028)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(31 532)	(0)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(107 657)	(71 036)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(0)
Інші витрачання	3190	(1 048)	(1 163)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	1 479 390	1 617 596
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	0
необоротних активів	3205	9 709	23 053
Відсотків	3215	-	0
Дивідендів	3220	-	0
Надходження від деривативів	3225	-	0
Надходження від погашення позик	3230	-	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	0
Інші надходження	3250	-	593
Витрачання на придбання:			

фінансових інвестицій	3255	(-)	(642)
необоротних активів	3260	(1 060 572)	(632 388)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(0)
Інші платежі	3290	(-)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-1 050 863	-609 384
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	0
Отримання позик	3305	-	0
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	0
Інші надходження	3340	-	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(0)
Погашення позик	3350	(10 102)	(655 698)
Сплату дивідендів	3355	(-)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(1 691)	(27 809)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(0)
Інші платежі	3390	(-)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-11 793	-683 507
Чистий рух грошових коштів за звітний період			
Залишок коштів на початок року	3400	416 734	324 705
Залишок коштів на початок року	3405	474 679	138 747
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-379	11 227
Залишок коштів на кінець року	3415	891 034	474 679